

Dokument ten służy wyłącznie do celów informacyjnych i nie ma mocy prawnej. Unijne instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego treść. Autentyczne wersje odpowiednich aktów prawnych, włącznie z ich preambułami, zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i są dostępne na stronie EUR-Lex. Bezpośredni dostęp do tekstów urzędowych można uzyskać za pośrednictwem linków zawartych w dokumencie

► **B** **ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2023/1115**

z dnia 31 maja 2023 r.

w sprawie udostępniania na rynku unijnym i wywozu z Unii niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów oraz uchylecia rozporządzenia (UE) nr 995/2010

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(Dz.U. L 150 z 9.6.2023, s. 206)

zmienione przez:

Dziennik Urzędowy

	nr	strona	data
► <u>M1</u> Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/3234 z dnia 19 grudnia 2024 r.	L 3234	1	23.12.2024

sprostowane przez:

► **C1** Sprostowanie, Dz.U. L 90591 z 1.10.2024, s. 1 (2023/1115)



**ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO
I RADY (UE) 2023/1115**

z dnia 31 maja 2023 r.

**w sprawie udostępniania na rynku unijnym i wywozu z Unii
niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem
i degradacją lasów oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 995/2010**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

ROZDZIAŁ 1

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się przepisy dotyczące wprowadzania do obrotu i udostępniania na rynku unijnym, a także wywozu z Unii odnośnych produktów wymienionych w załączniku I, które zawierają odnośne towary, a mianowicie bydło, kakao, kawa, palma olejowa, kauczuk, soja i drewno, były nimi karmione lub zostały wytworzone przy ich użyciu – w celu:

- a) zminimalizowania wpływu Unii na wylesianie i degradację lasów na całym świecie, a tym samym przyczynienia się do ograniczenia globalnego wylesiania;
- b) zmniejszenia wkładu Unii w emisje gazów cieplarnianych i globalną utratę różnorodności biologicznej.

2. Z wyjątkiem sytuacji przewidzianej w art. 37 ust. 3 niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do odnośnych produktów wymienionych w załączniku I wyprodukowanych przed datą wskazaną w art. 38 ust. 1.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „odnośne towary” oznaczają bydło, kakao, kawę, palmę olejową, soję, kauczuk i drewno;
- 2) „odnośne produkty” oznaczają produkty wymienione w załączniku I, które zawierają odnośne towary, były nimi karmione lub zostały wytworzone przy ich użyciu;
- 3) „wylesianie” oznacza przekształcanie lasu do celów użytkowania rolniczego, bez względu na to, czy dzieje się to na skutek działań człowieka, czy nie;
- 4) „las” oznacza teren o powierzchni ponad 0,5 hektara, pokryty drzewami o wysokości ponad 5 metrów i zwarcu drzewostanu wynoszącym ponad 10 % lub drzewami, które są w stanie osiągnąć te wartości graniczne *in situ*, z wyłączeniem terenów, na których przeważa rolnicze i miejskie użytkowanie gruntów;

▼ B

- 5) „użytkowanie rolnicze” oznacza użytkowanie gruntów do celów rolniczych, w tym do celów plantacji rolnych oraz odłogowanych obszarów rolnych i chowu zwierząt gospodarskich;
- 6) „plantacja rolna” oznacza grunt z drzewostanami w systemach produkcji rolnej, takie jak plantacje drzew owocowych, plantacje palmy olejowej, sady oliwne i systemy rolno-leśne, w których uprawy rosną pod pokrywą drzew; obejmują one wszystkie plantacje odnośnych towarów innych niż drewno; plantacje rolne są wyłączone z definicji „lasu”;
- 7) „degradacja lasów” oznacza zmiany strukturalne w pokrywie leśnej, polegające na przekształcaniu:
 - a) lasów pierwotnych lub lasów naturalnie odnawiających się w plantacje leśne lub inne grunty zalesione; lub
 - b) lasów pierwotnych w lasy zasadzone przez człowieka;
- 8) „las pierwotny” oznacza naturalnie odnowiony las z gatunkami rodzimymi, w którym nie ma wyraźnie widocznych śladów działalności człowieka, a procesy ekologiczne nie zostały w istotny sposób zaburzone;
- 9) „las naturalnie odnawiający się” oznacza las składający się głównie z drzew powstałych w wyniku odnowienia naturalnego; obejmuje on jeden z następujących rodzajów:
 - a) lasy, w przypadku których nie jest możliwe rozróżnienie, czy są zasadzone czy naturalnie odnowione;
 - b) lasy z mieszkanką naturalnie odnowionych rodzimych gatunków drzew oraz drzew zasadzonych lub zasianych, w przypadku których to lasów oczekuje się, że na etapie dojrzałości drzewa naturalnie odnowione będą stanowiły główną część drzewostanu;
 - c) lasy odroślowe z drzew pierwotnie powstałych w wyniku odnowienia naturalnego;
 - d) obejmuje drzewa naturalnie odnowione gatunków introdukowanych;
- 10) „las zasadzony przez człowieka” oznacza las składający się głównie z drzew pochodzących z sadzenia lub siewu celowego, pod warunkiem że drzewa posadzone lub wysiane mają na etapie dojrzałości stanowić ponad 50 % drzewostanu; obejmuje on las odroślowy pochodzący od drzew, które pierwotnie zasadzono lub wysiano;
- 11) „plantacja leśna” oznacza las zasadzony przez człowieka, który jest intensywnie gospodarowany i który na etapie sadzenia i dojrzałości drzewostanu spełnia wszystkie następujące kryteria: jeden gatunek lub dwa gatunki drzew jednowiekowych i w regularnych odstępach; obejmuje ona plantacje o krótkiej rotacji przeznaczone do produkcji drewna, włókna i energii, nie obejmuje natomiast lasów zasadzonych w celu ochrony lub odtworzenia ekosystemu, jak również lasów powstałych w wyniku sadzenia lub siewu, które na etapie dojrzałości drzewostanu są lub będą zbliżone do naturalnie odnawiających się lasów;

▼B

- 12) „inne grunty zalesione” oznaczają teren niesklasyfikowany jako „las”, o powierzchni ponad 0,5 hektara, pokryty drzewami o wysokości ponad 5 metrów i zwarcu drzewostanu wynoszącym od 5 do 10 % lub drzewami, które są w stanie osiągnąć te wartości graniczne in situ, lub pokryty krzewami i drzewami łącznie w ponad 10 %, z wyłączeniem terenów, na których przeważa rolnicze lub miejskie użytkowanie gruntów;
- 13) „niepowodujące wylesiania” oznacza:
- a) że odnośne produkty zawierają towary wyprodukowane na terenie, który nie podlegał wylesianiu po dniu 31 grudnia 2020 r., były nimi karmione lub zostały wytworzone przy ich użyciu; oraz
 - b) w przypadku odnośnych produktów, które zawierają drewno lub zostały wytworzone z drewna – że drewno to zostało pozyskane z lasu bez powodowania degradacji lasów po dniu 31 grudnia 2020 r.;
- 14) „wyprodukowany” oznacza uprawiany, pozyskany lub hodowany na odpowiednich działkach lub, w przypadku bydła, w zakładach;
- 15) „podmiot” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która w ramach działalności handlowej wprowadza odnośne produkty do obrotu lub je wywozi;
- 16) „wprowadzenie do obrotu” oznacza udostępnienie odnośnego towaru lub odnośnego produktu na rynku unijnym po raz pierwszy;
- 17) „podmiot handlowy” oznacza każdą osobę w łańcuchu dostaw inną niż podmiot, która w ramach działalności handlowej udostępnia odnośne produkty na rynku;
- 18) „udostępnianie na rynku” oznacza każde odpłatne lub nieodpłatne dostarczanie odnośnego produktu do celów dystrybucji, konsumpcji lub używania na rynku unijnym w ramach działalności handlowej;
- 19) „w ramach działalności handlowej” oznacza do celów przetwarzania, dystrybucji wśród konsumentów komercyjnych lub niekomercyjnych, lub do wykorzystania w działalności samego podmiotu lub podmiotu handlowego;
- 20) „osoba” oznacza osobę fizyczną, osobę prawną lub stowarzyszenie osób nieposiadające osobowości prawnej, ale uznawane – na mocy prawa unijnego lub krajowego – za mające zdolność do czynności prawnych;
- 21) „osoba mająca siedzibę w Unii” oznacza:
- a) w przypadku osoby fizycznej – każdą osobę, która ma miejsce zamieszkania w Unii;
 - b) w przypadku osoby prawnej lub stowarzyszenia osób – każdą osobę, której siedziba statutowa, siedziba główna lub inna stała siedziba znajduje się w Unii;
- 22) „upoważniony przedstawiciel” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która ma siedzibę w Unii i zgodnie z art. 6 otrzymała od podmiotu lub podmiotu handlowego pisemne upoważnienie do występowania w jego imieniu w zakresie określonych zadań w odniesieniu do obowiązków podmiotu lub podmiotu handlowego wynikających z niniejszego rozporządzenia;

▼B

- 23) „kraj pochodzenia” oznacza kraj lub terytorium, o którym mowa w art. 60 rozporządzenia (UE) nr 952/2013;
- 24) „kraj produkcji” oznacza kraj lub terytorium, gdzie wyprodukowano odnośny towar lub odnośny towar wykorzystany do wytworzenia odnośnego produktu lub zawarty w takim produkcie;
- 25) „produkty niezgodne z wymogami” oznaczają odnośne produkty, które nie są zgodne z art. 3;
- 26) „znikome ryzyko” oznacza poziom ryzyka mający zastosowanie do odnośnych towarów i odnośnych produktów, w przypadku gdy, na podstawie pełnej oceny zarówno specyficznych dla danego produktu, jak i ogólnych informacji oraz, w razie potrzeby, w wyniku stosowania odpowiednich środków zmniejszających ryzyko, te towary lub produkty nie dają powodów do obaw, że są niezgodne z art. 3 lit. a) lub b);
- 27) „działka” oznacza obszar położony w obrębie jednej nieruchomości, określonej przepisami kraju produkcji, na którym to obszarze występują wystarczająco jednolite warunki umożliwiające ocenę zagregowanego poziomu ryzyka wylesiania i degradacji lasów związanego z odnośnymi towarami produkowanymi na tym obszarze;
- 28) „geolokalizacja” oznacza położenie geograficzne działki opisane za pomocą współrzędnych szerokości i długości geograficznej odpowiadających co najmniej jednemu punktowi szerokości i jednemu punktowi długości geograficznej i zawierających co najmniej sześć miejsc po przecinku; w odniesieniu do działek o powierzchni przekraczającej cztery hektary, używanych do produkcji odnośnych towarów innych niż bydło, podaje się je przy użyciu wieloboków, czyli liczby punktów szerokości i długości geograficznej wystarczającej do opisanie obwodu działki;
- 29) „zakład” oznacza wszelkie pomieszczenia, struktury lub, w przypadku chowu na świeżym powietrzu, środowisko lub miejsce, w którym tymczasowo lub na stałe trzymane są zwierzęta gospodarskie;
- 30) „mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa” lub „MŚP” oznacza mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa zdefiniowane w art. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE ⁽¹⁾;
- 31) „uzasadnione zastrzeżenie” oznacza należycie uzasadnione twierdzenie oparte na obiektywnych i możliwych do sprawdzenia informacjach dotyczących niezgodności z niniejszym rozporządzeniem, które może wymagać interwencji właściwych organów;
- 32) „właściwe organy” oznaczają organy wyznaczone na podstawie art. 14 ust. 1;
- 33) „organy celne” oznaczają organy celne zdefiniowane w art. 5 pkt 1 rozporządzenia (UE) nr 952/2013;

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19).

▼B

- 34) „obszar celny” oznacza terytorium określone w art. 4 rozporządzenia (UE) nr 952/2013;
- 35) „państwo trzecie” oznacza kraj lub terytorium poza obszarem celnym Unii;
- 36) „dopuszczenie do obrotu” oznacza procedurę określoną w art. 201 rozporządzenia (UE) nr 952/2013;
- 37) „wywóz” oznacza procedurę określoną w art. 269 rozporządzenia (UE) nr 952/2013;
- 38) „odnośne produkty wprowadzane na rynek” oznaczają odnośne produkty pochodzące z państw trzecich objęte procedurą celną „dopuszczenie do obrotu”, które są przeznaczone do wprowadzenia do obrotu w Unii, a nie są przeznaczone do użytku prywatnego ani do konsumpcji własnej na obszarze celnym Unii;
- 39) „odnośne produkty opuszczające rynek” oznaczają odnośne produkty objęte procedurą celną „wywozu”;
- 40) „właściwe przepisy kraju produkcji” oznaczają mające zastosowanie w kraju produkcji przepisy dotyczące statusu prawnego obszaru produkcji pod względem:
 - a) praw do użytkowania gruntów;
 - b) ochrony środowiska;
 - c) przepisów związanych z leśnictwem, obejmujących gospodarkę leśną i ochronę różnorodności biologicznej, w przypadku gdy regulacje te są bezpośrednio związane z pozyskiwaniem drewna;
 - d) praw osób trzecich;
 - e) praw pracowniczych;
 - f) praw człowieka chronionych prawem międzynarodowym;
 - g) zasady dobrowolnej, uprzedniej i świadomej zgody, jak np. tej określonej w Deklaracji ONZ o prawach ludności rdzennej;
 - h) regulacji podatkowych, antykorupcyjnych, handlowych i celnych.

*Artykuł 3***Zakaz**

Oдноśne towary i одноśne produkty nie mogą być wprowadzane do obrotu ani udostępniane na rynku ani z niego wywożone, o ile nie spełniają wszystkich następujących warunków:

- a) nie powodują wylesiania;
- b) zostały wyprodukowane zgodnie z właściwymi przepisami kraju produkcji; oraz
- c) przedłożono w ich sprawie oświadczenie o należytej staranności.



ROZDZIAŁ 2

OBOWIĄZKI PODMIOTÓW I PODMIOTÓW HANDLOWYCH

*Artykuł 4***Obowiązki podmiotów**

1. Przed wprowadzeniem odnośnych produktów do obrotu lub przed ich wywozem podmioty zachowują należyłą staranność zgodnie z art. 8, aby udowodnić, że odnośne produkty są zgodne z art. 3.

2. Podmioty nie wprowadzają odnośnych produktów do obrotu ani ich nie wywożą, jeżeli nie złożą wcześniej oświadczenia o należytej staranności. Podmioty, które w oparciu o procedurę należytej staranności, o której mowa w art. 8, stwierdzą, że odnośne produkty są zgodne z art. 3, przed wprowadzeniem odnośnych produktów do obrotu lub ich wywiezieniem udostępniają właściwym organom oświadczenie o należytej staranności, za pomocą systemu informacyjnego, o którym mowa w art. 33. Takie dostępne i przekazywane elektronicznie oświadczenie o należytej staranności zawiera określone w załączniku II informacje dotyczące odnośnych produktów oraz oświadczenie podmiotu, że zachował on należyłą staranność oraz że nie istnieje ryzyko lub istniejące ryzyko jest znikome.

3. Udostępniając właściwym organom oświadczenie o należytej staranności, podmiot przyjmuje odpowiedzialność za zgodność odnośnego produktu z art. 3. Podmioty przechowują oświadczenia o należytej staranności przez okres pięciu lat od dnia złożenia oświadczeń za pośrednictwem systemu informacyjnego, o którym mowa w art. 33.

4. Podmioty nie mogą wprowadzać odnośnych produktów do obrotu ani ich wywozić, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących przesłanek:

- a) odnośne produkty są niezgodne z wymogami;
- b) podczas przeprowadzania procedury należytej staranności wykazano istnienie znacznego ryzyka, że odnośne produkty są niezgodne z wymogami;
- c) podmiot nie był w stanie wypełnić obowiązków, o których mowa w ust. 1 i 2.

5. Podmioty, które uzyskają nowe, istotne informacje, w tym uzasadnione zastrzeżenia – lub zostaną o nich powiadomione – sugerujące, że zachodzi ryzyko, iż wprowadzony przez nie do obrotu odnośny produkt nie jest zgodny z wymogami niniejszego rozporządzenia, niezwłocznie informują o tym właściwe organy państw członkowskich, w których wprowadziły odnośny produkt do obrotu, a także podmioty handlowe, którym dostarczyły odnośny produkt. W przypadku wywozu podmioty informują właściwy organ państwa członkowskiego będącego krajem produkcji.

6. Podmioty udzielają wszelkiej pomocy koniecznej do ułatwienia właściwym organom przeprowadzenia kontroli na podstawie art. 18, w tym w zakresie dostępu do budynków i udostępniania dokumentacji i zapisów.

▼B

7. Podmioty przekazują podmiotom i podmiotom handlowym znajdującym się na dalszych etapach łańcucha dostaw odnośnych produktów, które wprowadziły do obrotu lub wywiozły, wszystkie informacje niezbędne do wykazania, że zachowano należyta staranność oraz że nie stwierdzono żadnego ryzyka lub stwierdzono jedynie znikome ryzyko, a także przekazują numery referencyjne oświadczeń o należytej staranności związanych z tymi produktami.

8. W drodze odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu od podmiotów będących MŚP (zwanych dalej „podmiotami będącymi MŚP”) nie wymaga się zachowania należytej staranności w odniesieniu do odnośnych produktów zawartych w odnośnym produkcie lub z niego wytworzonych, w odniesieniu do których przeprowadzono już badanie należytej staranności zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu i złożono już oświadczenie o należytej staranności zgodnie z art. 33. W takich przypadkach podmioty będące MŚP przekazują właściwym organom numer referencyjny istniejącego oświadczenia o należytej staranności na ich żądanie. W przypadku części odnośnych produktów, które nie zostały poddane badaniu należytej staranności, podmioty będące MŚP przeprowadzają badanie należytej staranności zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.

9. Podmioty niebędące MŚP (zwane dalej „podmiotami niebędącymi MŚP”) mogą powoływać się na oświadczenia o należytej staranności, które już zostały złożone zgodnie z art. 33, dopiero po upewnieniu się, że zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu zachowano należyta staranność co do odnośnych produktów zawartych w odnośnym produkcie lub z niego wyprodukowanych. W składanych na podstawie ust. 2 niniejszego artykułu oświadczeniach o należytej staranności podają one numery referencyjne takich oświadczeń o należytej staranności, które zostały już złożone zgodnie z art. 33. W przypadku części odnośnych produktów, które nie zostały poddane procedurze należytej staranności, podmioty niebędące MŚP zachowują należyta staranność zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.

10. Podmiot, który przed wprowadzeniem takich odnośnych produktów do obrotu lub przed ich wywozem, powołuje się na oświadczenie o należytej staranności, które już zostało złożone zgodnie z art. 33, zachowuje odpowiedzialność za zgodność odnośnego produktu z art. 3, w tym w odniesieniu do niestwierdzenia żadnego ryzyka lub stwierdzenia jedynie znikomego ryzyka.

*Artykuł 5***Obowiązki podmiotów handlowych**

1. Podmioty handlowe niebędące MŚP (zwane dalej „podmiotami handlowymi niebędącymi MŚP”) są uznawane za podmioty niebędące MŚP i w odniesieniu do odnośnych towarów i odnośnych produktów, które udostępniają na rynku, podlegają obowiązkom i przepisom określonym w art. 3, 4 i 6, art. 8–13, art. 16 ust. 8 – 11 oraz art. 18.

2. Podmioty handlowe będące MŚP (zwane dalej „podmiotami będącymi MŚP”) udostępniają na rynku odnośne produkty wyłącznie wówczas, gdy mają informacje wymagane na podstawie ust. 3.

▼B

3. Podmioty handlowe będące MŚP gromadzą i przechowują następujące informacje dotyczące odnośnych produktów, które zamierzają udostępnić na rynku:

a) nazwę, zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy, adres pocztowy, adres e-mail i, jeżeli jest dostępny, adres strony internetowej podmiotów lub podmiotów handlowych, które dostarczyły im odnośne produkty, jak również numery referencyjne oświadczeń o należytej staranności dotyczących tych produktów;

b) nazwę, zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy, adres pocztowy, adres e-mail i, jeżeli jest dostępny, adres strony internetowej podmiotów lub podmiotów handlowych, którym dostarczyły one odnośne produkty.

4. Podmioty handlowe będące MŚP przechowują informacje, o których mowa w ust. 3, przez co najmniej pięć lat od daty udostępnienia na rynku i przekazują te informacje właściwym organom na ich żądanie.

5. Podmioty handlowe będące MŚP, które uzyskają nowe istotne informacje, w tym uzasadnione zastrzeżenia – lub zostaną o nich powiadomione – sugerujące, że zachodzi ryzyko, iż udostępniony przez nie na rynku odnośny produkt, nie jest zgodny z niniejszym rozporządzeniem, niezwłocznie informują o tym właściwe organy państw członkowskich, w których udostępniły odnośny produkt na rynku, a także podmioty handlowe, którym dostarczyły odnośny produkt.

6. Podmioty handlowe, niezależnie od tego, czy są MŚP czy też nie, udzielają wszelkiej pomocy koniecznej do ułatwienia właściwym organom przeprowadzenia kontroli na podstawie art. 18 i 19, w tym dostęp do budynków i udostępnienie dokumentacji i zapisów.

*Artykuł 6***Upoważnieni przedstawiciele**

1. Podmioty lub podmioty handlowe mogą wyznaczyć upoważnionego przedstawiciela do złożenia w ich imieniu oświadczenia o należytej staranności zgodnie z art. 4 ust. 2. W takim przypadku podmiot lub podmiot handlowy zachowuje odpowiedzialność za zgodność odnośnego produktu z art. 3.

2. Upoważniony przedstawiciel na żądanie właściwego organu przedstawia mu kopię swojego upoważnienia w jednym z języków urzędowych Unii oraz kopię w jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego, w którym składane jest oświadczenie o należytej staranności, lub, w przypadku braku takiej możliwości, w języku angielskim.

▼B

3. Podmiot będący osobą fizyczną lub mikroprzedsiębiorstwem może upoważnić kolejny – niebędący osobą fizyczną ani mikroprzedsiębiorstwem – podmiot lub podmiot handlowy na dalszym etapie łańcucha dostaw o występowanie w charakterze upoważnionego przedstawiciela. Taki kolejny podmiot lub podmiot handlowy na dalszym etapie łańcucha dostaw nie wprowadza odnośnych produktów do obrotu, nie udostępnia ich na rynku ani ich nie wywozi bez złożenia w imieniu tego podmiotu oświadczenia o należytej staranności zgodnie z art. 4 ust. 2. W takich przypadkach podmiot będący osobą fizyczną lub mikroprzedsiębiorstwem zachowuje odpowiedzialność za zgodność odnośnego produktu z art. 3 i przekazuje temu kolejnemu podmiotowi lub podmiotowi handlowemu na dalszym etapie łańcucha dostaw wszelkie informacje niezbędne do potwierdzenia, że zachowano należyta staranność oraz że nie stwierdzono żadnego ryzyka lub stwierdzono jedynie znikome ryzyko.

*Artykuł 7***Wprowadzanie do obrotu przez podmioty mające siedzibę w państwach trzecich**

W przypadku gdy osoba fizyczna lub prawna mająca siedzibę poza Unią wprowadza odnośne produkty do obrotu, za podmiot w rozumieniu niniejszego rozporządzenia uznaje się pierwszą mającą siedzibę w Unii osobę fizyczną lub prawną, która udostępnia takie odnośne produkty na rynku.

*Artykuł 8***Należyta staranność**

1. Przed wprowadzeniem odnośnych produktów do obrotu lub ich wywozem podmioty zachowują należyta staranność względem wszystkich odnośnych produktów dostarczanych przez każdego konkretnego dostawcę.

2. Należyta staranność obejmuje:

- a) gromadzenie informacji, danych i dokumentów koniecznych do spełnienia wymogów określonych w art. 9;
- b) środki oceny ryzyka, o których mowa w art. 10;
- c) środki zmniejszające ryzyko, o których mowa w art. 11.

*Artykuł 9***Wymogi dotyczące informacji**

1. Podmioty gromadzą informacje, dokumenty i dane potwierdzające, że odnośne produkty są zgodne z art. 3. W tym celu podmiot gromadzi, organizuje i przechowuje przez okres pięciu lat od daty wprowadzenia do obrotu lub wywozu odnośnych produktów następujące informacje, wraz z dowodami, dotyczące każdego odnośnego produktu:

- a) opis, w tym nazwę handlową i rodzaj odnośnych produktów, jak również, w przypadku odnośnych produktów, które zawierają drewno lub zostały wytworzone z drewna, nazwę zwyczajową gatunków i ich pełną nazwę naukową. Opis produktu zawiera wykaz odnośnych towarów lub odnośnych produktów zawartych w nim lub użytych do wytworzenia tych produktów;

▼B

- b) ilość, odnośnych produktów; dla odnośnych produktów wprowadzanych na rynek lub je opuszczających, ilość ma być wyrażona jako masa netto w kilogramach oraz, w stosownych przypadkach, w uzupełniających jednostkach miary określonych w załączniku I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 ⁽¹⁾ dla wskazanego kodu systemu zharmonizowanego lub, we wszystkich innych przypadkach, ilość ma być wyrażona jako masa netto, lub w stosownych przypadkach, jako objętość lub liczba jednostek; uzupełniająca jednostka miary ma zastosowanie, w przypadku, gdy jest ona konsekwentnie podana dla wszystkich możliwych podpozycji danego kodu systemu zharmonizowanego, o którym mowa w oświadczeniu o należytej staranności.
- c) kraj produkcji i, w stosownych przypadkach, jego części;
- d) geolokalizację wszystkich działek, gdzie wyprodukowano odnośne towary, które zawiera odnośny produkt lub z użyciem których został wytworzony, a także datę lub przedział czasowy produkcji; w przypadku gdy odnośny produkt zawiera odnośne towary wyprodukowane na różnych działkach lub został z takich towarów wyprodukowany, podaje się geolokalizację wszystkich poszczególnych działek; jakiegokolwiek wylesienie lub degradacja lasów na danych działkach automatycznie dyskwalifikują wszystkie odnośne towary i odnośne produkty pochodzące z tych działek z wprowadzenia ich do obrotu lub udostępnienia na rynku lub ich wywozu; w przypadku odnośnych produktów zawierających lub wytworzonych przy wykorzystaniu bydła oraz w przypadku takich odnośnych produktów, które były karmione odnośnymi produktami, geolokalizacja odnosi się do wszystkich zakładów, w których trzymano to bydło; w przypadku wszystkich pozostałych odnośnych produktów wymienionych w załączniku I geolokalizacja odnosi się do działek;
- e) nazwę, adres pocztowy i adres e-mail każdego przedsiębiorstwa lub każdej osoby, od których pochodziły dostawy odnośnych produktów;
- f) nazwę, adres pocztowy i adres e-mail każdego przedsiębiorstwa, podmiotu lub podmiotu handlowego, którym dostarczał odnośne produkty;
- g) odpowiednio rozstrzygające i możliwe do zweryfikowania informacje świadczące o tym, że odnośne produkty nie powodują wylesiania;
- h) odpowiednio rozstrzygające i możliwe do zweryfikowania informacje świadczące o tym, że odnośne towary zostały wyprodukowane zgodnie z właściwymi przepisami kraju produkcji, w tym wszelkie uzgodnienia przyznające prawo do użytkowania danego obszaru do celów produkcji odnośnego towaru.

2. Podmiot udostępnia właściwym organom na żądanie informacje, dokumenty i dane zgromadzone na podstawie niniejszego artykułu.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz.U. L 256 z 7.9.1987, s. 1).

*Artykuł 10***Ocena ryzyka**

1. Podmioty weryfikują i analizują informacje zgromadzone zgodnie z art. 9 i wszelkie inne istotne dokumenty. Na podstawie tych informacji i dokumentów podmioty przeprowadzają ocenę ryzyka w celu ustalenia, czy istnieje ryzyko, że odnośne produkty przeznaczone do wprowadzenia do obrotu lub do wywozu są niezgodne z wymogami. Podmioty nie wprowadzają odnośnego produktu do obrotu ani go nie wywożą, chyba że taka ocena ryzyka wykaże, że nie istnieje żadne ryzyko lub istnieje jedynie znikome ryzyko, że odnośne produkty są niezgodne.

2. W ocenie ryzyka uwzględnia się w szczególności następujące kryteria:

- a) przypisanie ryzyka do danego kraju produkcji lub jego części zgodnie z art. 29;
- b) obecność lasów w kraju produkcji lub części tego kraju;
- c) obecność ludności rdzennej w kraju produkcji lub części tego kraju;
- d) konsultacje i współpraca w dobrej wierze z ludnością rdzenną w kraju produkcji lub części tego kraju;
- e) istnienie należycie uzasadnionych roszczeń ludności rdzennej opartych na obiektywnych i możliwych do zweryfikowania informacjach dotyczących użytkowania lub własności obszaru wykorzystywanego do produkcji odnośnego towaru;
- f) powszechność wylesiania lub degradacji lasów w kraju produkcji lub części tego kraju;
- g) źródło, wiarygodność, ważność i powiązania informacji, o których mowa w art. 9 ust. 1, z innymi dostępnymi dokumentami;
- h) zastrzeżenia dotyczące kraju produkcji i pochodzenia lub jego części, takie jak poziom korupcji, powszechność fałszowania dokumentów i danych, nieegzekwowanie prawa, naruszenia międzynarodowych praw człowieka, konflikt zbrojny lub obecność sankcji nałożonych przez Radę Bezpieczeństwa ONZ lub Radę Unii Europejskiej;
- i) złożoność danego łańcucha dostaw i etap przetwarzania odnośnych produktów, szczególnie trudności w połączeniu odnośnych produktów z działką, na której odnośne towary zostały wyprodukowane;
- j) ryzyko obchodzenia przepisów niniejszego rozporządzenia lub mieszania z odnośnymi produktami nieznanego pochodzenia lub produkowanymi na obszarach, na których występowały lub występują wylesianie lub degradacja lasów;
- k) wnioski ze spotkań grup ekspertów Komisji wspierających wdrażanie niniejszego rozporządzenia, publikowane w rejestrze grup ekspertów Komisji;

▼B

- l) uzasadnione zastrzeżenia przedłożone na podstawie art. 31 oraz informacje na temat historii nieprzestrzegania niniejszego rozporządzenia przez podmioty lub podmioty handlowe w danym łańcuchu dostaw;
 - m) wszelkie informacje, które wskazywałyby na ryzyko, że odnośne produkty są niezgodne z wymogami;
 - n) informacje uzupełniające dotyczące zgodności z niniejszym rozporządzeniem, które mogą obejmować informacje dostarczone w ramach certyfikacji lub innych systemów zweryfikowanych przez osoby trzecie, w tym dobrowolnych systemów uznanych przez Komisję na podstawie art. 30 ust. 5 dyrektywy Parlamentu Europejskiego (UE) 2018/2001 ⁽¹⁾, o ile informacje te spełniają wymogi określone w art. 9 niniejszego rozporządzenia.
3. Produkty z drewna objęte zakresem stosowania rozporządzenia (WE) nr 2173/2005, które są objęte ważnym zezwoleniem FLEGT w ramach operacyjnego systemu zezwoleń, uznaje się za zgodne z art. 3 lit. b) niniejszego rozporządzenia.
4. Podmioty dokumentują i przeglądają oceny ryzyka co najmniej raz na rok i udostępniają je na żądanie właściwym organom. Podmioty są w stanie wykazać, w jaki sposób zgromadzone informacje zostały sprawdzone pod kątem kryteriów oceny ryzyka określonych w ust. 2 oraz w jaki sposób określiły one stopień ryzyka.

*Artykuł 11***Zmniejszanie ryzyka**

1. Z wyjątkiem sytuacji, gdy ocena ryzyka przeprowadzona zgodnie z art. 10 wskazuje, że nie istnieje żadne ryzyko, aby odnośne produkty były niezgodne z wymogami, lub że ryzyko takie jest znikome, podmiot, przed wprowadzeniem odnośnych produktów do obrotu lub ich wywozem przyjmuje procedury i środki zmniejszania ryzyka odpowiednie do osiągnięcia poziomu zerowego lub znikomego ryzyka. Takie procedury i środki mogą obejmować następujące elementy:

- a) wymaganie dodatkowych informacji, danych lub dokumentów;
- b) prowadzenie niezależnych badań lub audytów;
- c) podejmowanie innych środków dotyczących wymogów informacyjnych określonych w art. 9.

Takie procedury i środki mogą również obejmować wspieranie przestrzegania niniejszego rozporządzenia przez dostawców tego podmiotu, w szczególności drobnych producentów rolnych, poprzez budowanie potencjału i inwestycje.

2. Podmioty muszą mieć wdrożone odpowiednie i proporcjonalne polityki, kontrole i procedury służące skutecznemu zmniejszaniu stwierdzonego ryzyka niezgodności odnośnych produktów z wymogami oraz skutecznemu zarządzaniu takim ryzykiem. Te polityki, kontrole i procedury obejmują:

- a) modelowe praktyki zarządzania ryzykiem, sprawozdawczość, przechowywanie zapisów, kontrolę wewnętrzną i zarządzanie zgodnością, w tym wyznaczanie urzędnika odpowiedzialnego za zgodność na poziomie zarządzania w odniesieniu do podmiotów niebędących MSP;

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82).

▼B

- b) funkcję niezależnego audytu służącą sprawdzaniu wewnętrznych polityk, kontroli i procedur, o których mowa w lit. a), w odniesieniu do wszystkich podmiotów niebędących MŚP.

3. Decyzje w sprawie procedur i środków zmniejszających ryzyko są dokumentowane, nie rzadziej niż raz na rok poddawane przeglądowi i udostępniane przez podmioty na żądanie właściwym organom. Podmioty powinny być w stanie wykazać, w jaki sposób podjęto decyzje w sprawie procedur i środków zmniejszających ryzyko.

*Artykuł 12***Ustanowienie i prowadzenie systemów należytej staranności, sprawozdawczość i przechowywanie zapisów**

1. W celu zachowania należytej staranności zgodnie z art. 8 podmioty wprowadzają i aktualizują zestaw procedur i środków, aby zapewnić zgodność odnośnych produktów, które wprowadzają do obrotu lub wywożą z art. 3 („system należytej staranności”).

2. Podmioty poddają system należytej staranności przeglądowi co najmniej raz w roku. Gdy podmioty dowiadują się o nowych zmianach, które mogą mieć wpływ na zachowanie systemu należytej staranności, aktualizują one system należytej staranności celem uwzględnienia w nim takich zmian. Podmioty przechowują zapisy takich zmian w swoich systemach należytej staranności przez okres pięciu lat.

3. Podmioty nienależące do kategorii MŚP, w tym mikroprzedsiębiorstwa lub osoby fizyczne, corocznie, w jak najszerszym zakresie, także w internecie, podają do wiadomości publicznej sprawozdanie dotyczące ich systemu należytej staranności, w tym podejmowanych przez nie kroków w zakresie spełnienia swych obowiązków określonych w art. 8. Podmioty objęte również zakresem stosowania innych aktów prawnych Unii określających wymogi w zakresie należytej staranności w łańcuchu wartości mogą wypełniać swoje obowiązki sprawozdawcze wynikające z niniejszego ustępu, podając wymagane informacje przy sporządzaniu sprawozdań w kontekście tych innych aktów prawnych Unii.

4. Bez uszczerbku dla unijnych przepisów o ochronie danych sprawozdawczość, o której mowa w ust. 3 zawiera następujące informacje dotyczące odnośnych towarów i odnośnych produktów:

- a) podsumowanie informacji, o których mowa w art. 9 ust. 1 lit. a), b) i c);
- b) wnioski z oceny ryzyka przeprowadzonej zgodnie z art. 10 i środki podjęte na podstawie art. 11 oraz opis informacji i dowodów uzyskanych i wykorzystanych do oceny ryzyka;
- c) w stosownych przypadkach, opis procesu konsultacji z ludnością rdzenną, społecznościami lokalnymi i innymi posiadaczami zwyczajowego prawa własności ziemi lub organizacjami społeczeństwa obywatelskiego obecnymi na obszarze produkcji odnośnych towarów i odnośnych produktów.

5. Podmioty przechowują wszelką dokumentację związaną z należytą starannością, taką jak wszystkie zapisy, środki i procedury zgodne z art. 8, przez okres co najmniej pięciu lat. Udostępniają tę dokumentację na żądanie właściwych organów.

*Artykuł 13***Uproszczona należyta staranność**

1. Wprowadzając odnośne produkty do obrotu lub je wywożąc, podmioty nie są zobowiązane do wypełniania obowiązków wynikających z art. 10 i 11, w przypadku gdy, po przeprowadzeniu oceny złożoności danego łańcucha dostaw i ryzyka obchodzenia przepisów niniejszego rozporządzenia lub mieszania z produktami nieznanego pochodzenia lub pochodzenia z krajów o wysokim lub standardowym ryzyku lub ich części potwierdziły, że wszystkie odnośne towary i odnośne produkty wyprodukowano w krajach lub ich częściach, które sklasyfikowano jako kraje o niskim ryzyku zgodnie z art. 29. W takich przypadkach podmiot udostępnia właściwemu organowi na żądanie odpowiednią dokumentację wykazującą, że istnieje znikome ryzyko obchodzenia przepisów niniejszego rozporządzenia lub mieszania z produktami o nieznanym pochodzeniu lub pochodzeniu z krajów o wysokim lub standardowym ryzyku lub ich części.

2. Niezależnie od ust. 1 niniejszego artykułu, jeżeli jednak podmiot uzyska jakiegokolwiek istotne informacje, w tym w wyniku oceny przeprowadzonej na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu i uzasadnionych zastrzeżeń przedłożonych na podstawie art. 31, które wskazywałyby na ryzyko, że odnośne produkty są niezgodne z niniejszym rozporządzeniem lub że niniejsze rozporządzenie jest obchodzone, lub zostanie o tym powiadomiony, operator wypełnia wszystkie obowiązki wynikające z art. 10 i 11 i niezwłocznie przekazuje wszelkie istotne informacje właściwemu organowi.

3. W przypadku gdy właściwy organ uzyska informacje wskazujące na ryzyko obchodzenia niniejszego rozporządzenia, w tym w przypadkach, w których odnośne towary lub odnośne produkty wyprodukowane w kraju o standardowym lub wysokim ryzyku lub w jego części, a następnie przetwarzane w kraju o niskim ryzyku lub w jego części i z tego kraju są wprowadzane do obrotu lub opuszczają rynek” właściwy organ podejmuje natychmiastowe działanie zgodnie z art. 17 ust. 1 i w razie potrzeby przyjmuje środki tymczasowe zgodnie z art. 23.

ROZDZIAŁ 3**OBOWIĄZKI PAŃSTW CZŁONKOWSKICH I ICH WŁAŚCIWYCH ORGANÓW***Artykuł 14***Właściwe organy**

1. Państwa członkowskie wyznaczają właściwy organ lub właściwe organy odpowiedzialne za wypełnienie obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia.

2. Najpóźniej do dnia 30 grudnia 2023 r. państwa członkowskie zgłaszają Komisji nazwy, adresy i informacje kontaktowe właściwych organów, o których mowa w ust. 1. Państwa członkowskie niezwłocznie informują Komisję o wszelkich zmianach tych informacji.

3. Bez zbędnej zwłoki Komisja podaje do wiadomości publicznej na swojej stronie internetowej wykaz właściwych organów. Komisja regularnie aktualizuje ten wykaz na podstawie aktualizacji otrzymanych od państw członkowskich.

▼B

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy miały odpowiednie uprawnienia, były funkcjonalnie niezależne i miały zasoby do wypełnienia swoich obowiązków określonych w niniejszym rozdziale.

*Artykuł 15***Pomoc techniczna, doradztwo i wymiana informacji**

1. Bez uszczerbku dla obowiązku podmiotów w zakresie zachowania należytej staranności, jak określono w art. 8, państwa członkowskie mogą zapewniać pomoc techniczną i inne wsparcie oraz doradztwo na rzecz podmiotów. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, może również, w razie potrzeby, udzielać doradztwa podmiotom i właściwym organom. Pomoc techniczna i inne wsparcie oraz doradztwo uwzględniają sytuację MŚP, w tym mikroprzedsiębiorstw i osób fizycznych, aby ułatwić podmiotom osiągnięcie zgodności z niniejszym rozporządzeniem, w tym w odniesieniu do konwersji danych z odpowiednich systemów w celu określenia geolokalizacji do wykorzystania w systemie informacyjnym, o którym mowa w art. 33.. Uwzględniają one także odpowiednie obecne i przyszłe akty prawne Unii zawierające obowiązki w zakresie należytej staranności.

2. Państwa członkowskie ułatwiają wymianę i rozpowszechnianie stosownych informacji, w szczególności w celu wsparcia podmiotów w przeprowadzaniu oceny ryzyka, jak określono w art. 10, i w odniesieniu do najlepszych praktyk dotyczących wykonania niniejszego rozporządzenia.

3. Właściwe organy i Komisja stale monitorują wszelkie istotne zmiany w strukturze handlu odnośnymi produktami mogące prowadzić do obchodzenia przepisów niniejszego rozporządzenia i wymieniają informacje na temat.

4. Pomoc jest zapewniana w sposób, który nie prowadzi do narażenia na szwank niezależności, zobowiązań prawnych lub obowiązków właściwych organów w egzekwowaniu niniejszego rozporządzenia.

5. Komisja może ułatwiać zharmonizowane wykonanie niniejszego rozporządzenia, wydając odpowiednie wytyczne oraz wspierając odpowiednią wymianę informacji, koordynację i współpracę między właściwymi organami, między właściwymi organami a organami celnymi oraz między właściwymi organami a Komisją.

*Artykuł 16***Obowiązek przeprowadzania kontroli**

1. Właściwe organy przeprowadzają na swoim terytorium kontrole, aby ustalić, czy podmioty i podmioty handlowe mające siedzibę w Unii wykonują niniejsze rozporządzenie. Właściwe organy przeprowadzają kontrole na ich terytorium, aby ustalić czy podmiot lub podmiot handlowy, który wprowadził odnośne produkty do obrotu lub zamierza je wprowadzić do obrotu, udostępnił na rynku lub zamierza je udostępnić na tym rynku lub je wywiózł lub zamierza je wywieźć są zgodne z niniejszym rozporządzeniem.

▼B

2. Kontrole, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, przeprowadza się zgodnie z art. 18 i 19.

3. Właściwe organy korzystają z podejścia opartego na ryzyku, aby dokonać identyfikacji kontroli, które należy przeprowadzić. Kryteria ryzyka określa się na podstawie analizy ryzyka nieprzestrzegania przepisów niniejszego rozporządzenia, biorąc pod uwagę w szczególności odnośne towary, złożoność i długość łańcuchów dostaw, w tym to, czy następuje w nich mieszanie odnośnych produktów, oraz etap przetwarzania odnośnego produktu, czy dane działki przylegają do lasów, przypisanie ryzyka krajom lub ich częściom zgodnie z art. 29, ze zwróceniem szczególnej uwagi na sytuację krajów lub ich części sklasyfikowanych jako o wysokim ryzyku, historię nieprzestrzegania przez podmioty lub podmioty handlowe przepisów niniejszego rozporządzenia, ryzyko obchodzenia przepisów i wszelkie inne istotne informacje. Analiza ryzyka opiera się na informacjach, o których mowa w art. 9 i 10, oraz może opierać się na informacjach zawartych w systemie informacyjnym, o którym mowa w art. 33, i pomocniczo także na innych odnośnych źródłach, takich jak dane z monitorowania, profile ryzyka uzyskane od organizacji międzynarodowych, uzasadnione zastrzeżenia przedłożone na podstawie art. 31 lub wnioski z posiedzeń grup ekspertów Komisji.

4. Komisja ustanawia, w stosownych przypadkach, orientacyjne kryteria ryzyka na szczeblu unijnym oraz dokonuje ich regularnego przeglądu i aktualizacji, zgodnie z ust. 3, a także przekazuje je właściwym organom.

5. Do celów przeprowadzania kontroli, o których mowa w ust. 1, właściwe organy ustanawiają roczne plany zawierające co najmniej, co następuje:

a) krajowe kryteria ryzyka, ustanowione zgodnie z ust. 3, do celów określenia niezbędnych kontroli, które opierają się o wszelkie orientacyjne kryteria ryzyka na szczeblu unijnym, ustanowione przez Komisję zgodnie z ust. 4 oraz systematycznie obejmujące kryteria ryzyka w odniesieniu do krajów lub ich części sklasyfikowanych jako kraje o wysokim ryzyku;

b) wybranie podmiotów i podmiotów handlowych, które mają zostać poddane kontroli; wyboru tego dokonuje się na podstawie krajowych kryteriów ryzyka, o których mowa w lit. a), z wykorzystaniem między innymi informacji zawartych w systemie informacyjnym, o którym mowa w art. 33, oraz technik elektronicznego przetwarzania danych; w przypadku każdego podmiotu lub podmiotu handlowego, który ma zostać poddany kontroli, właściwe organy mogą określić konkretne oświadczenia o należytej staranności, które mają zostać poddane kontroli.

6. W corocznym przeglądzie planów przeprowadzanym przez właściwe organy systematycznie wykorzystuje się wyniki kontroli i doświadczenia we wdrażaniu planów, o których mowa w ust. 5, w celu poprawy ich skuteczności.

7. Właściwe organy przekazują swoje plany kontroli, jak również ich aktualizacje, innym właściwym organom i Komisji. Właściwe organy wymieniają informacje oraz koordynują opracowywanie i stosowanie kryteriów ryzyka, o których mowa w ust. 5, z właściwymi organami innych państw członkowskich oraz z Komisją, w celu poprawy skuteczności egzekwowania niniejszego rozporządzenia.

▼B

8. Każde państwo członkowskie zapewnia, aby coroczne kontrole przez jego właściwe organy przeprowadzane zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu obejmowały co najmniej 3 % podmiotów wprowadzających do obrotu lub udostępniających na rynku lub wywożących z niego odnośne produkty, które zawierają odnośne towary wyprodukowane w kraju lub jego częściach sklasyfikowanego jako kraju o standardowym ryzyku zgodnie z art. 29, lub produkty wytworzone przy użyciu takich odnośnych towarów.

9. Każde państwo członkowskie zapewnia, aby coroczne kontrole przeprowadzane zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu przez jego właściwe organy obejmowały co najmniej 9 % podmiotów wprowadzających do obrotu lub udostępniających na rynku lub wywożących z niego odnośne produkty, które zawierają odnośne towary, lub produkty wytworzone przy użyciu takich odnośnych towarów, a także 9 % ilości każdego z odnośnych produktów, które zawierają odnośne towary, wyprodukowane w kraju lub jego częściach sklasyfikowanego jako kraju o wysokim ryzyku zgodnie z art. 29, lub produkty wytworzone przy użyciu takich odnośnych towarów.

10. Każde państwo członkowskie zapewnia, aby coroczne kontrole przeprowadzane przez jego właściwe organy zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu obejmowały co najmniej 1 % podmiotów wprowadzających do obrotu lub udostępniających na rynku lub wywożących z niego odnośne produkty, które zawierają odnośne towary wyprodukowane w kraju lub jego częściach sklasyfikowanego jako kraju o niskim ryzyku zgodnie z art. 29, lub produkty wytworzone przy użyciu takich odnośnych towarów.

11. Określone ilościowo cele kontroli, które mają zostać przeprowadzone przez właściwe organy, należy realizować oddzielnie dla każdego z odnośnych towarów. Określone ilościowo cele oblicza się w odniesieniu do całkowitej liczby podmiotów, które w poprzednim roku wprowadziły odnośne produkty do obrotu lub udostępniły je na rynku lub je z niego wywoziły, i w odniesieniu do objętości, w stosownych przypadkach. Podmioty uznaje się za skontrolowane, w przypadku gdy właściwy organ poddał kontroli elementy, o których mowa w art. 18 ust. 1 lit. a) i b).

12. Bez uszczerbku dla kontroli zaplanowanych z wyprzedzeniem zgodnie z ust. 5 niniejszego artykułu właściwe organy przeprowadzają kontrole, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, gdy uzyskają istotne informacje – lub zostaną o nich powiadomione – w tym na podstawie uzasadnionych zastrzeżeń zgłoszonych przez strony trzecie na podstawie art. 31, dotyczące potencjalnego przypadku niezgodności z niniejszym rozporządzeniem.

13. Kontrole przeprowadza się bez wcześniejszego uprzedzenia podmiotu lub podmiotu handlowego, z wyjątkiem sytuacji, kiedy wcześniejsze powiadomienie podmiotu lub podmiotu handlowego jest konieczne do zapewnienia skuteczności kontroli.

14. Właściwe organy przechowują zapisy kontroli, wskazujące w szczególności ich charakter i wyniki, jak również środki wprowadzone w przypadku niezgodności. Zapisy wszystkich kontroli są przechowywane przez co najmniej dziesięć lat.

15. Zapisy kontroli przeprowadzonych na mocy niniejszego rozporządzenia oraz sprawozdania z ich wyników stanowią informacje o środowisku do celów dyrektywy 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾ i są udostępniane na żądanie.

⁽¹⁾ Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz.U. L 41 z 14.2.2003, s. 26).



Artykuł 17

Oдноśne produkty wymagające natychmiastowego działania

1. Właściwe organy identyfikują sytuacje, w których одноśne produkty stwarzają tak duże ryzyko niezgodności z art. 3, że przed wprowadzeniem tych одноśnych produktów do obrotu, udostępnieniem ich na rynku lub wywozem niego, wymagają natychmiastowego działania właściwych organów. Właściwe organy rejestrują takie zidentyfikowane sytuacje w systemie informacyjnym, o którym mowa w art. 33.

2. Gdy właściwe organy zidentyfikują sytuacje, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w tym w przypadku złożenia przez podmiot oświadczenia o należytej staranności dotyczącego takich одноśnych produktów, system informacyjny, o którym mowa w art. 33, identyfikuje wysokie ryzyko niezgodności z art. 3 i informuje właściwe organy, które:

- a) wprowadzają natychmiastowe środki tymczasowe na podstawie art. 23 w celu zawieszenia wprowadzania tych одноśnych produktów do obrotu lub udostępniania ich na rynku; lub
- b) po wprowadzeniu elektronicznego interfejsu, o którym mowa w art. 28 ust. 1, w przypadku одноśnych produktów wprowadzanych na rynek lub go opuszczających, występują do organów celnych o zawieszenie dopuszczenia do obrotu lub wywozu одноśnych produktów na podstawie art. 26 ust. 7.

3. Zawieszenia, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, kończą się w terminie trzech dni roboczych lub 72 godzin w przypadku одноśnych produktów łatwo psujących się, licząc od momentu, w którym w systemie informacyjnym, o którym mowa w art. 33, stwierdzono wysokie ryzyko niezgodności. W przypadku gdy właściwe organy na podstawie wyników kontroli przeprowadzonych w tym okresie, stwierdzą, że potrzebują dodatkowego czasu, aby ustalić, czy одноśne produkty są zgodne z art. 3, przedłużają okres zawieszenia o dodatkowe okresy trzech dni roboczych za pomocą dodatkowych środków tymczasowych wprowadzonych na mocy art. 23 lub – w przypadku одноśnych produktów wprowadzanych na rynek lub go opuszczających – w drodze powiadomienia organów celnych o konieczności utrzymania zawieszenia na podstawie art. 26 ust. 7.

Artykuł 18

Kontrole podmiotów i podmiotów handlowych niebędących MŚP

1. Kontrole podmiotów i podmiotów handlowych niebędących MŚP obejmują:

- a) analizę ich systemu należytej staranności, w tym ocenę ryzyka i procedury zmniejszania ryzyka, oraz analizę dokumentacji i zapisów wykazujących właściwe funkcjonowanie systemu zasad należytej staranności;

▼B

b) analizę dokumentacji i zapisów wykazujących zgodność konkretnego odnośnego produktu, który podmiot wprowadził do obrotu lub zamierza wprowadzić do obrotu lub zamierza go wywieźć lub konkretnego odnośnego produktu, który podmiot handlowy niebędący MŚP udostępnił na rynku lub zamierza go udostępnić na rynku, z niniejszym rozporządzeniem, w tym, w stosownych przypadkach, poprzez zastosowanie środków zmniejszających ryzyko, a także kontrolę odpowiednich oświadczeń o należytej staranności.

2. W stosownych przypadkach, w szczególności gdy analizy, o których mowa w ust. 1, wzbudziły wątpliwości, kontrole podmiotów i podmiotów handlowych niebędących MŚP mogą również obejmować:

- a) kontrolę na miejscu odnośnych towarów lub odnośnych produktów w celu stwierdzenia ich zgodności z dokumentacją stosowaną do celów zachowania należytej staranności;
- b) analizę środków naprawczych podjętych na mocy art. 24;
- c) wszelkie środki techniczne i naukowe odpowiednie do określenia gatunku lub dokładnego miejsca, w którym wyprodukowano odnośny towar lub odnośny produkt, w tym analizę anatomiczną i chemiczną lub analizę DNA;
- d) wszelkie środki techniczne i naukowe odpowiednie do ustalenia, czy odnośne produkty nie powodują wylesiania, w tym dane z obserwacji Ziemi, takie jak dane z programu i narzędzi Copernicus, lub z innych dostępnych odnośnych źródeł publicznych lub prywatnych; oraz
- e) kontrole wyrywkowe, w tym kontrole w terenie, także, w stosownych przypadkach, w państwach trzecich, pod warunkiem że te państwa trzecie wyrażą na to zgodę, w drodze współpracy z organami administracyjnymi tych państw trzecich.

*Artykuł 19***Kontrole podmiotów handlowych będących MŚP**

1. Kontrole podmiotów handlowych będących MŚP obejmują analizę dokumentacji i zapisów wykazujących zgodność z art. 5 ust. 2, 3 i 4.

2. W stosownych przypadkach, w szczególności gdy analizy, o których mowa w ust. 1, wzbudziły wątpliwości, kontrole podmiotów handlowych będących MŚP mogą również obejmować kontrole wyrywkowe, w tym kontrole w terenie.

*Artykuł 20***Odzyskiwanie kosztów przez właściwe organy**

1. Państwa członkowskie mogą upoważnić swoje właściwe organy do odzyskiwania od podmiotów lub podmiotów handlowych całości kosztów działań tych organów podejmowanych w związku z przypadkami niezgodności.

2. Koszty, o których mowa w ust. 1, mogą obejmować koszty przeprowadzenia badania, koszty przechowywania i działań, jakie organy podjęły w związku z odnośnymi produktami uznanymi za niezgodne z wymogami i objętym działaniem naprawczym przed dopuszczeniem tych odnośnych produktów do obrotu, wprowadzeniem ich do obrotu lub ich wywozem.

▼B*Artykuł 21***Współpraca i wymiana informacji**

1. Właściwe organy współpracują ze sobą, z organami celnymi ich państwa członkowskiego, z właściwymi organami i organami celnymi innych państw członkowskich, z Komisją oraz, w razie potrzeby, z organami administracyjnymi państw trzecich w celu zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem, w tym w zakresie przeprowadzania kontroli w terenie.
2. Właściwe organy dokonują z Komisją uzgodnień administracyjnych dotyczących przekazywania informacji o dochodzeniach i prowadzenia dochodzeń.
3. Właściwe organy prowadzą między sobą wymianę informacji niezbędnych do egzekwowania niniejszego rozporządzenia, w tym za pośrednictwem systemu informacyjnego, o którym mowa w art. 33. Obejmuje to udostępnianie informacji dotyczących podmiotów i podmiotów handlowych, w tym oświadczeń o należytej staranności, oraz charakteru przeprowadzonych kontroli i ich wyników, właściwym organom innych państw członkowskich oraz wymianę z nimi tych danych w celu ułatwienia egzekwowania niniejszego rozporządzenia.
4. Właściwe organy niezwłocznie powiadamiają właściwe organy innych państw członkowskich i Komisję o wykryciu wszelkich możliwych niezgodności z niniejszym rozporządzeniem oraz poważnych niedociągnięć, które mogą dotyczyć więcej niż jednego państwa członkowskiego. Właściwe organy informują w szczególności właściwe organy innych państw członkowskich w przypadku wykrycia na rynku odnośnego produktu uznanego przez nie za niezgodny, aby umożliwić wycofanie lub odzyskanie takiego produktu ze sprzedaży we wszystkich państwach członkowskich.
5. Na wniosek właściwego organu państwa członkowskie przekazują mu informacje niezbędne do zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem.

*Artykuł 22***Sprawozdawczość**

1. Do dnia 30 kwietnia każdego roku państwa członkowskie podają do wiadomości publicznej oraz przekazują Komisji informacje na temat stosowania niniejszego rozporządzenia w poprzednim roku kalendarzowym. Informacje te obejmują:
 - a) plany kontroli i kryteria ryzyka, na których zostały oparte te plany;
 - b) liczbę i wyniki kontroli przeprowadzonych u podmiotów, podmiotów handlowych niebędących MŚP i innych podmiotów handlowych względem łącznej liczby podmiotów, podmiotów handlowych niebędących MŚP i innych podmiotów handlowych, w tym rodzaje stwierdzonych niezgodności,

▼B

- c) ilość odnośnych produktów poddanych kontroli względem całkowitej ilości odnośnych produktów wprowadzonych do obrotu lub wywożonych oraz kraje produkcji; dla odnośnych produktów wprowadzanych na rynek lub go opuszczających, ilość ma być wyrażona jako masa netto w kilogramach oraz, w stosownych przypadkach, w uzupełniających jednostkach miary określonych w załączniku I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 dla wskazanego kodu systemu zharmonizowanego; we wszystkich innych przypadkach ilość ma być wyrażona jako masa netto lub, w stosownych przypadkach jako objętość lub liczba jednostek; uzupełniająca jednostka miary ma zastosowanie, jeżeli jest ona konsekwentnie podana dla wszystkich możliwych podpozycji danego kodu systemu zharmonizowanego, o którym mowa w oświadczeniu o należytej staranności.
- d) w przypadkach niezgodności – działania naprawcze podjęte zgodnie z art. 24 i kary nałożone zgodnie z art. 25,
- e) odsetek kontroli przeprowadzonych z uprzednimi ostrzeżeniami zgodnie z art. 16 ust. 13, których zastosowanie jest uzasadnione przez właściwe organy w ich sprawozdaniach z kontroli.

2. Do dnia 30 października każdego roku służby Komisji, podają do wiadomości publicznej ogólnounijny przegląd stosowania niniejszego rozporządzenia w oparciu o dane przekazane przez państwa członkowskie na podstawie ust. 1.

*Artykuł 23***Środki tymczasowe**

Państwa członkowskie zapewniają swoim właściwym organom możliwość podjęcia natychmiastowych środków tymczasowych, w tym zajęcia odnośnych towarów lub odnośnych produktów lub zawieszenia ich wprowadzania do obrotu lub ich udostępniania na rynku lub ich wywozu, w przypadku wykrycia potencjalnych niezgodności z niniejszym rozporządzeniem na podstawie jednego z poniższych:

- a) analizy dowodów lub innych istotnych informacji, w tym informacji wymienianych na podstawie art. 21 lub uzasadnionych zastrzeżeń przedstawionych na podstawie art. 31,
- b) w wyniku kontroli, o których mowa w art. 18 i 19,
- c) stwierdzenia ryzyka za pomocą systemu informacyjnego, o którym mowa w art. 33.

W razie potrzeby państwa członkowskie natychmiast informują Komisję i właściwe organy innych państw członkowskich.

*Artykuł 24***Działania naprawcze podejmowane w przypadku niezgodności**

1. Bez uszczerbku dla art. 25, w przypadku gdy właściwe organy ustalą, że podmiot lub podmiot handlowy nie wypełnił swoich obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia, lub że odnośny produkt wprowadzony do obrotu lub udostępniony na rynku lub z niego wywieziony jest niezgodny z niniejszym rozporządzeniem, niezwłocznie żądają od danego podmiotu lub podmiotu handlowego podjęcia właściwych i proporcjonalnych działań naprawczych w celu usunięcia niezgodności w określonym i rozsądnym terminie.

▼B

2. Do celów ust. 1 działania naprawcze, których podjęcia wymaga się od podmiotu lub podmiotu handlowego, obejmują co najmniej jeden z następujących elementów, stosownie do przypadku:

- a) usunięcie wszelkich niezgodności formalnych, w szczególności z wymogami rozdziału 2;
- b) uniemożliwienie wprowadzenia do obrotu lub udostępnienia na rynku lub wywozu odnośnego produktu;
- c) natychmiastowe wycofanie lub odzyskanie odnośnego produktu;
- d) przekazanie odnośnego produktu na cele charytatywne lub cele pożytku publicznego lub, jeżeli nie jest to możliwe, jego utylizację zgodnie z prawem Unii dotyczącym gospodarowania odpadami.

3. Niezależnie od działań naprawczych podjętych na mocy ust. 2 podmiot lub podmiot handlowy eliminuje wszelkie niedociągnięcia w systemie należytej staranności, w celu zapobieżenia ryzyku dalszych niezgodności z niniejszym rozporządzeniem.

4. Jeżeli podmiot lub podmiot handlowy nie podejmie działań naprawczych, o których mowa w ust. 2, w terminie określonym przez właściwy organ na podstawie ust. 1 lub gdy niezgodność, o której mowa w ust. 1, nadal się utrzymuje, po tym terminie właściwe organy wszelkimi środkami dostępnymi im na mocy prawa danego państwa członkowskiego zapewniają zastosowanie wymaganych działań naprawczych, o których mowa w ust. 2.

*Artykuł 25***Kary**

1. Bez uszczerbku dla obowiązków państw członkowskich na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/99/WE ⁽¹⁾ państwa członkowskie określają zasady dotyczące kar mających zastosowanie w przypadku naruszeń niniejszego rozporządzenia przez podmioty i podmioty handlowe i wprowadzają wszelkie środki niezbędne do ich wdrożenia. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tych zasadach i środkach i niezwłocznie przekazują informacje o wszelkich późniejszych zmianach ich dotyczących.

2. Kary przewidziane w ust. 1 są skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Kary te obejmują:

- a) grzywny proporcjonalne do szkód dla środowiska, do wartości odnośnych towarów lub odnośnych produktów, których to dotyczy; poziom takich grzywien wylicza się w taki sposób, aby zapewnić, by skutecznie pozbawiały one podmioty, które są odpowiedzialne za naruszenia, korzyści ekonomicznych uzyskanych w wyniku dopuszczenia się przez nie naruszeń, oraz stopniowo zwiększa się poziom takich grzywien w przypadku powtarzających się naruszeń; w przypadku osoby prawnej maksymalna kwota takiej grzywny wynosi co najmniej 4 % łącznego rocznego obrotu osiągniętego przez podmiot lub podmiot handlowy w całej Unii w roku finansowym poprzedzającym decyzję o nałożeniu grzywny, obliczonej zgodnie z wyliczeniem całkowitego obrotu dla przedsiębiorstw ustanowionym w art. 5 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 ⁽²⁾, i zostaje, w razie potrzeby, podwyższona, aby przekraczała potencjalnie uzyskaną korzyść ekonomiczną;

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/99/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne (Dz.U. L 328 z 6.12.2008, s. 28).

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw (rozporządzenie WE w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw) (Dz.U. L 24 z 29.1.2004, s. 1).

▼B

- b) konfiskatę odnośnych produktów, których to dotyczy, od podmiotu lub podmiotu handlowego;
- c) konfiskatę dochodów uzyskanych przez podmiot lub podmiot handlowy z transakcji obejmujących odnośne produkty, których to dotyczy;
- d) czasowe wykluczenie na okres maksymalnie 12 miesięcy z procedur udzielania zamówień oraz z dostępu do finansowania publicznego, w tym procedur przetargowych, dotacji i koncesji;
- e) czasowy zakaz wprowadzania do obrotu lub udostępniania odnośnych towarów i odnośnych produktów na rynku lub wywozu odnośnych towarów i odnośnych produktów, w przypadku poważnego naruszenia lub powtarzających się naruszeń;
- f) zakaz stosowania uproszczonej należytej staranności określonej w art. 13 w przypadku poważnego naruszenia lub powtarzających się naruszeń.

3. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o prawomocnym wyroku przeciwko osobom prawnym w sprawie naruszeń niniejszego rozporządzenia oraz o nałożonych na nie karach w terminie 30 dni od daty prawomocnego wyroku, z uwzględnieniem odpowiednich przepisów o ochronie danych. Komisja publikuje na swojej stronie internetowej wykaz takich wyroków, który zawiera następujące elementy:

- a) nazwę osoby prawnej;
- b) datę wydania prawomocnego wyroku;
- c) podsumowanie działań, w odniesieniu do których stwierdzono, że dana osoba prawna naruszyła niniejsze rozporządzenie; oraz
- d) rodzaj i kwotę nałożonej kary, w przypadku kary finansowej.

ROZDZIAŁ 4

PROCEDURY DOTYCZĄCE ODNOŚNYCH PRODUKTÓW WPROWADZANYCH NA RYNEK LUB GO OPUSZCZAJĄCYCH*Artykuł 26***Kontrole**

1. Odnośne produkty objęte procedurą celną „dopuszczenia do obrotu” lub „wywozu” podlegają kontrolom i środkom ustanowionym w niniejszym rozdziale. Stosowanie niniejszego rozdziału pozostaje bez uszczerbku dla wszelkich innych przepisów niniejszego rozporządzenia oraz innych aktów prawnych Unii regulujących dopuszczenie towarów do obrotu lub ich wywóz, w szczególności rozporządzenia (UE) nr 952/2013 i jego art. 46, 47, 134 i 267. Rozdział VII rozporządzenia (UE) 2019/1020 nie ma jednak zastosowania do kontroli odnośnych produktów wprowadzanych na rynek w zakresie dotyczącym stosowania i egzekwowania niniejszego rozporządzenia.

2. Właściwe organy są odpowiedzialne za ogólne egzekwowanie niniejszego rozporządzenia względem odnośnych produktów wprowadzanych na rynek lub go opuszczających. W szczególności właściwe organy są odpowiedzialne, zgodnie z art. 16, za określenie kontroli, które należy przeprowadzić w oparciu o podejście oparte na analizie ryzyka, oraz za ustalenie, w drodze kontroli, o których mowa w art. 16, czy każdy taki odnośny produkt jest zgodny z art. 3. Właściwe organy wykonują te obowiązki zgodnie z właściwymi przepisami rozdziału 3.

▼B

3. Bez uszczerbku dla ust. 2 niniejszego artykułu organy celne przeprowadzają kontrole zgłoszeń celnych złożonych w odniesieniu do odnośnych produktów wprowadzanych na rynek lub go opuszczających zgodnie z art. 46 i 48 rozporządzenia (UE) nr 952/2013. Takie kontrole opierają się przede wszystkim na analizie ryzyka, zgodnie z art. 46 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 952/2013.

4. Numer referencyjny oświadczenia o należytej staranności jest udostępniany organom celnym przed dopuszczeniem do obrotu lub wywozem odnośnego produktu wprowadzanego na rynek lub go opuszczającego. W tym celu, z wyjątkiem przypadków, w których oświadczenie o należytej staranności jest udostępniane za pośrednictwem elektronicznego interfejsu, o którym mowa w art. 28 ust. 2, osoba składająca zgłoszenie celne dotyczące dopuszczenia do obrotu lub wywozu tego odnośnego produktu udostępnia organom celnym przypisany przez system informacyjny, o którym mowa w art. 33, numer referencyjny oświadczenia o należytej staranności dla takiego odnośnego produktu.

5. W celu uwzględnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem przy zezwalaniu na dopuszczenie do obrotu lub wywóz odnośnego produktu:

a) do czasu uruchomienia elektronicznego interfejsu, o którym mowa w art. 28 ust. 1, ust. 6–9 niniejszego artykułu nie mają zastosowania, a organy celne wymieniają informacje i współpracują z właściwymi organami zgodnie z art. 27 oraz, w razie potrzeby, uwzględniają taką wymianę informacji i współpracę przy zezwalaniu na dopuszczenie do obrotu lub wywóz odnośnych produktów;

b) po uruchomieniu elektronicznego interfejsu, o którym mowa w art. 28 ust. 1, zastosowanie mają ust. 6–9 niniejszego artykułu, a powiadomienia i wnioski na podstawie ust. 6–9 niniejszego artykułu są przekazywane za pośrednictwem tego elektronicznego interfejsu.

6. Podczas przeprowadzania kontroli zgłoszenia celnego do dopuszczenia do obrotu lub wywozu odnośnego produktu wprowadzanego na rynek lub go opuszczającego organy celne sprawdzają, przy użyciu elektronicznego interfejsu, o którym mowa w art. 28 ust. 1, status nadany przez właściwe organy odpowiedniemu oświadczeniu o należytej staranności w systemie informacyjnym, o którym mowa w art. 33.

7. W przypadku gdy status, o którym mowa w ust. 6 niniejszego artykułu, wskazuje, że odnośny produkt wprowadzany na rynek lub go opuszczający został zgodnie z art. 17 ust. 2 uznany za wymagający kontroli przed wprowadzeniem go do obrotu lub, udostępnieniem na rynku lub jego wywozem, organy celne zawieszają dopuszczenie do obrotu lub wywóz tego odnośnego produktu.

8. W przypadku spełnienia wszystkich pozostałych wymogów i formalności związanych z dopuszczeniem do obrotu lub wywozu na podstawie prawa Unii lub krajowego, organy celne zezwalają na dopuszczenie do obrotu lub wywóz odnośnego produktu wprowadzanego na rynek lub go opuszczającego w każdym z następujących przypadków:

a) gdy status, o którym mowa w ust. 6 niniejszego artykułu, nie wskazuje, że odnośny produkt został zgodnie z art. 17 ust. 2 uznany za wymagający kontroli przed wprowadzeniem go do obrotu, udostępnieniem go na rynku lub przed jego wywozem;

▼B

b) w przypadku gdy dopuszczenie do obrotu lub wywozu zostało zawieszone zgodnie z ust. 7 niniejszego artykułu, a właściwe organy nie wystąpiły o utrzymanie tego zawieszenia zgodnie z art. 17 ust. 3;

c) w przypadku gdy dopuszczenie do obrotu lub wywozu zostało zawieszone zgodnie z ust. 7, i właściwe organy powiadomiły organy celne, że zawieszenie dopuszczenia do obrotu lub wywozu odnośnych produktów może zostać zniesione.

9. W przypadku gdy właściwe organy stwierdzą, że odnośny produkt wprowadzany na rynek lub opuszczający go jest niezgodny, powiadamiają o tym organy celne, a organy celne nie zezwalają na dopuszczenie do obrotu lub wywóz tego produktu.

10. Dopuszczenia do obrotu lub wywozu nie uznaje się za dowód zgodności z prawem Unii, a w szczególności z niniejszym rozporządzeniem.

*Artykuł 27***Współpraca i wymiana informacji między organami**

1. Aby umożliwić stosowanie podejścia opartego na analizie ryzyka, o którym mowa w art. 16 ust. 5, wobec odnośnych produktów wprowadzanych na rynek lub go opuszczających oraz aby zapewnić skuteczność kontroli i ich przeprowadzanie zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, Komisja, właściwe organy i organy celne ściśle ze sobą współpracują i wymieniają informacje.

2. Organy celne i właściwe organy współpracują zgodnie z art. 47 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 952/2013 i prowadzą wymianę informacji niezbędnych do wypełniania swoich funkcji na podstawie niniejszego rozporządzenia, w tym za pośrednictwem środków elektronicznych.

3. Organy celne mogą przekazać właściwemu organowi państwa członkowskiego, w którym siedzibę ma podmiot, podmiot handlowy lub upoważniony przedstawiciel zgodnie z art. 12 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 952/2013 informacje poufne uzyskane przez organy celne podczas wykonywania przez nie swoich obowiązków lub dostarczone na zasadzie poufności organom celnym.

4. W przypadku gdy właściwe organy otrzymały informacje zgodnie z niniejszym artykułem, mogą one przekazać te informacje właściwym organom innych państw członkowskich zgodnie z art. 21 ust. 3.

5. Informacje na temat ryzyka są wymieniane w następujących przypadkach:

a) między organami celnymi – zgodnie z art. 46 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 952/2013;

b) między organami celnymi a Komisją – zgodnie z art. 47 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 952/2013;

c) między organami celnymi a właściwymi organami, w tym właściwymi organami innych państw członkowskich – zgodnie z art. 47 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 952/2013.

*Artykuł 28***Elektroniczny interfejs**

1. Komisja opracowuje elektroniczny interfejs w oparciu o unijne środowisko jednego okienka w dziedzinie cel, ustanowione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2399⁽¹⁾, aby umożliwić przekazywanie danych, w szczególności powiadomień i wniosków, o których mowa w art. 26 ust. 6–9 niniejszego rozporządzenia, między krajowymi systemami celnymi a systemem informacyjnym, o którym mowa w art. 33. Ten elektroniczny interfejs zostanie wdrożony do dnia 30 czerwca 2028 r.

2. Komisja opracowuje elektroniczny interfejs zgodnie z art. 12 rozporządzenia (UE) 2022/2399, aby umożliwić:

- a) podmiotom i podmiotom handlowym spełnienie obowiązku przedstawienia oświadczeń o należytej staranności w odniesieniu do odnośnego towaru lub odnośnego produktu na podstawie art. 4 niniejszego rozporządzenia, udostępniając go za pośrednictwem krajowego środowiska jednego okienka w dziedzinie cel, o którym mowa w art. 8 (UE) 2022/2399, oraz otrzymanie informacji zwrotnej na ten temat od właściwych organów; oraz
- b) przekazanie oświadczenia o należytej staranności do systemu informacyjnego, o którym mowa w art. 33.

3. Komisja przyjmuje akty wykonawcze określające szczegóły ustaleń dotyczących wdrożenia ust. 1 i 2 niniejszego artykułu oraz w szczególności określające dane, w tym ich format, które mają być przekazywane zgodnie z ust. 1 i 2 niniejszego artykułu. W akcie wykonawczym wyjaśnia się również, w jaki sposób jakiejkolwiek zmiany statusu nadanego przez właściwe organy oświadczeniom o należytej staranności w systemie informacyjnym, o którym mowa w art. 33, są niezwłocznie i automatycznie przekazywane odpowiednim organom celnym za pośrednictwem elektronicznego interfejsu, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu. W aktach wykonawczych można również określić, że niektóre szczegółowe dane dostępne w oświadczeniu o należytej staranności i niezbędne do działań organów celnych, w tym nadzoru i zwalczania oszustw, są przekazywane i rejestrowane w unijnych i krajowych systemach celnych. Akty te przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 36 ust. 2.

ROZDZIAŁ 5**SYSTEM WSKAŹNIKÓW DLA POSZCZEGÓLNYCH KRAJÓW
I WSPÓŁPRACA Z PAŃSTWAMI TRZECIMI***Artykuł 29***Ocena krajów**

1. W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się trzystopniowy system oceny krajów lub ich części. W tym celu państwa członkowskie i państwa trzecie, lub ich części, są klasyfikowane w jednej z następujących kategorii ryzyka:

- a) „o wysokim ryzyku” odnosi się do krajów, lub ich części, w przypadku których ocena, o której mowa w ust. 3, prowadzi do stwierdzenia wysokiego ryzyka produkcji w tych krajach, lub w ich częściach, odnośnych towarów powodujących niezgodność odnośnych produktów z art. 3 lit. a);

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2399 z dnia 23 listopada 2022 r. ustanawiające unijne środowisko jednego okienka w dziedzinie cel oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 952/2013 (Dz.U. L 317 z 9.12.2022, s. 1).

▼B

- b) „o niskim ryzyku” odnosi się do krajów, lub ich części, w przypadku których ocena, o której mowa w ust. 3, prowadzi do stwierdzenia, że istnieje wystarczająca pewność, że przypadki produkcji odnośnych towarów powodujących niezgodność odnośnych produktów z art. 3 lit. a) są w tych krajach lub w ich częściach rzadkością;
- c) „o standardowym ryzyku” odnosi się do krajów, lub ich części, nienależących do kategorii „o wysokim ryzyku” ani do kategorii „o niskim ryzyku”.

▼M1

2. Z dniem 29 czerwca 2023 r. wszystkim krajom przypisuje się standardowy poziom ryzyka. Komisja dokona klasyfikacji krajów, lub ich części, które zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu są krajami o niskim lub wysokim ryzyku. Wykaz krajów, lub ich części, o niskim lub wysokim ryzyku jest publikowany w drodze aktów wykonawczych przyjmowanych zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 36 ust. 2, nie później niż w dniu 30 czerwca 2025 r. Wykaz ten poddawany jest przeglądowi i w stosownych przypadkach aktualizowany tak często, jak to potrzebne, w świetle nowych dowodów.

▼B

3. Klasyfikacja krajów lub ich części jako krajów o niskim i wysokim ryzyku zgodnie z ust. 1 opiera się na przeprowadzonej przez Komisję obiektywnej i przejrzystej ocenie uwzględniającej najnowsze dowody naukowe i źródła uznane na poziomie międzynarodowym. Klasyfikacja ta opiera się przede wszystkim na następujących kryteriach oceny:

- a) wskaźnik wylesiania i degradacji lasów;
- b) tempo ekspansji gruntów rolnych w przypadku odnośnych towarów;
- c) tendencje w produkcji odnośnych towarów i odnośnych produktów.

4. W ocenie, o której mowa w ust. 3 można również uwzględnić:

- a) informacje przedłożone przez zainteresowany kraj, zainteresowane władze regionalne, podmioty, organizacje pozarządowe i strony trzecie, w tym ludność rdzenną, społeczności lokalne i organizacje społeczeństwa obywatelskiego, dotyczące skutecznego uwzględnienia emisji i pochłaniania z rolnictwa, leśnictwa i użytkowania gruntów w ustalonym na poziomie krajowym wkładzie do UNFCCC;
- b) umowy i inne instrumenty między zainteresowanym krajem a Unią lub jej państwami członkowskimi, dotyczące problemu wylesiania i degradacji lasów oraz ułatwiające osiągnięcie zgodności odnośnych towarów i odnośnych produktów z art. 3, a także skuteczne wdrożenie tych wymogów;
- c) czy zainteresowany kraj ma krajowe lub regionalne przepisy, w tym zgodne z art. 5 porozumienia paryskiego, i czy stosuje skuteczne środki egzekwowania w celu wyeliminowania wylesiania i degradacji lasów oraz w celu unikania i karania działań prowadzących do wylesiania i degradacji lasów, a w szczególności, czy stosuje wystarczająco surowe kary, aby pozbawić sprawców tych działań korzyści płynących z wylesiania lub degradacji lasów;
- d) czy zainteresowany kraj w przejrzysty sposób udostępnia odpowiednie dane; oraz, w stosownych przypadkach, istnienie, przestrzeganie lub skuteczne egzekwowanie przepisów chroniących prawa człowieka, prawa ludności rdzennej, społeczności lokalnych i innych zwyczajowych posiadaczy praw własności;
- e) sankcje nałożone przez Radę Bezpieczeństwa ONZ lub Radę Unii Europejskiej na przywóz i wywóz odnośnych towarów i odnośnych produktów.

▼B

5. Komisja prowadzi specjalny dialog ze wszystkimi krajami, które zostały sklasyfikowane jako kraje o wysokim ryzyku, lub mogą zostać sklasyfikowane jako takie, tak aby pomóc im w obniżeniu poziomu ryzyka.

6. Bez uszczerbku dla ust. 5 Komisja oficjalnie powiadamia zainteresowany kraj o swoim zamiarze dokonania zmiany w klasyfikacji tego kraju, lub jego części do innej kategorii ryzyka i zwraca się do niego o dostarczenie wszelkich informacji uznanych za przydatne w tym zakresie. Komisja informuje o takim zamiarze również właściwe organy.

Komisja podaje w powiadomieniu informacje na temat:

- a) powodu lub powodów zamiaru zmiany klasyfikacji dotyczącej ryzyka kraju lub jego części;
- b) zaproszenia do udzielenia Komisji pisemnej odpowiedzi dotyczącej zamiaru zmiany klasyfikacji ryzyka kraju lub jego części;
- c) konsekwencji klasyfikacji jako kraju o wysokim lub niskim ryzyku.

7. Komisja udziela zainteresowanemu krajowi wystarczający czas na udzielenie odpowiedzi na powiadomienie. W przypadku gdy powiadomienie dotyczy zamiaru ze strony Komisji sklasyfikowania kraju lub jego części jako kraju o wyższym ryzyku, w swojej odpowiedzi zainteresowany kraj może dostarczyć Komisji informacje na temat środków wprowadzonych przez dany kraj w celu poprawy sytuacji.

8. Komisja bezzwłocznie powiadamia zainteresowany kraj oraz właściwe organy o włączeniu kraju lub jego części do wykazu, o którym mowa w ust. 2, oraz usunięciu go z tego wykazu.

Artykuł 30

Współpraca z państwami trzecimi

1. W ramach swoich odpowiednich kompetencji Komisja, w imieniu Unii, i zainteresowane państwa członkowskie podejmują – w ramach skoordynowanego podejścia z krajami będącymi producentami i ich częściami, których dotyczy niniejsze rozporządzenie, w szczególności tymi, które zostały sklasyfikowane jako kraje o wysokim ryzyku zgodnie z art. 29 – za pośrednictwem istniejących i przyszłych partnerstw i innych odpowiednich mechanizmów współpracy działania umożliwiające wspólne zajęcie się pierwotnymi przyczynami wylesiania i degradacji lasów. Komisja opracowuje kompleksowe ramy strategiczne Unii dotyczące takiego zaangażowania i rozważa mobilizację odpowiednich instrumentów unijnych. Takie partnerstwa i mechanizmy współpracy koncentrują się na ochronie, odbudowie i zrównoważonym wykorzystaniu lasów, problemie wylesiania i degradacji lasów oraz przechodzeniu na zrównoważone metody produkcji, konsumpcji i przetwarzania towarów oraz handlu nimi. Partnerstwa i mechanizmy współpracy mogą obejmować zorganizowane dialogi, porozumienia administracyjne i istniejące umowy lub ich postanowienia, a także wspólne plany działania, które umożliwiają przejście na produkcję rolną ułatwiającą zgodność z niniejszym rozporządzeniem, ze zwróceniem szczególnej uwagi na potrzeby ludności rdzennej, społeczności lokalnych i drobnych producentów rolnych oraz z zapewnieniem udziału wszystkich zainteresowanych stron.

▼B

2. Partnerstwa i współpraca umożliwiają pełne uczestnictwo wszystkich zainteresowanych stron, w tym społeczeństwa obywatelskiego, ludności rdzennej, społeczności lokalnych, kobiet, sektora prywatnego, w tym mikroprzedsiębiorstw i innych MŚP, oraz drobnych producentów rolnych. Ponadto partnerstwa i współpraca wspierają lub inicjują integracyjny i partycypacyjny dialog na temat krajowych procesów reformy prawa i zarządzania w celu poprawy zarządzania lasami i przeciwdziałania krajowym czynnikom przyczyniającym się do wylesiania.

3. Partnerstwa i współpraca wspierają rozwój zintegrowanych procesów zagospodarowania przestrzennego, odpowiednich przepisów krajów produkcji, procesów z udziałem wielu zainteresowanych stron, zachęt podatkowych lub handlowych i innych właściwych narzędzi służących poprawie ochrony lasów i różnorodności biologicznej, zrównoważonemu gospodarowaniu i odbudowie lasów, rozwiązaniu problemu przekształcania lasów i wrażliwych ekosystemów w inne formy użytkowania gruntów, optymalizacji korzyści dla krajobrazu, bezpieczeństwa praw własności gruntów, wydajności i konkurencyjności rolnictwa oraz przejrzystych łańcuchów dostaw, wzmocnieniu praw społeczności zależnych od lasów, w tym drobnych producentów rolnych, społeczności lokalnych i ludności rdzennej, której prawa określono w Deklaracji ONZ o prawach ludności rdzennej, oraz zapewnieniu publicznego dostępu do dokumentów dotyczących gospodarki leśnej i innych istotnych informacji.

4. W ramach swoich odpowiednich kompetencji Komisja, w imieniu Unii, lub państwa członkowskie, lub wspólnie angażują się w międzynarodowe dwustronne i wielostronne dyskusje dotyczące polityki i działań mających na celu powstrzymanie wylesiania i degradacji lasów, w tym na forach wielostronnych, takich jak CBD, FAO, Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zwalczania pustynienia, Zgromadzenie ONZ ds. Ochrony Środowiska, Forum Narodów Zjednoczonych ds. Lasów, UNFCCC, WTO, grupa G-7 i grupa G-20. Zaangażowanie to polega na wspieraniu przechodzenia na zrównoważoną produkcję rolną i zrównoważoną gospodarkę leśną oraz rozwoju przejrzystych i zrównoważonych łańcuchów dostaw, a także dalszych staraniach na rzecz określenia i uzgodnienia obszernych norm i definicji zapewniających wysoki poziom ochrony lasów i innych naturalnych ekosystemów oraz powiązanych z nimi praw człowieka.

5. W ramach swoich odpowiednich kompetencji Komisja, w imieniu Unii, i zainteresowane państwa członkowskie angażują się w dialog i współpracę z innymi krajami będącymi głównymi konsumentami, aby wspierać przyjęcie ambitnych wymogów mających na celu zminimalizowanie udziału tych krajów w wylesianiu i degradacji lasów oraz aby zapewnić równe warunki działania na całym świecie.

ROZDZIAŁ 6

UZASADNIONE ZASTRZEŻENIA

*Artykuł 31***Uzasadnione zastrzeżenia osób fizycznych lub prawnych**

1. Osoby fizyczne lub prawne mogą zgłosić właściwym organom uzasadnione zastrzeżenia, gdy uznają, że co najmniej jeden podmiot lub podmiot handlowy nie przestrzega niniejszego rozporządzenia.

▼B

2. Właściwe organy, bez zbędnej zwłoki, z należytą starannością i bezstronnie oceniają uzasadnione zastrzeżenia, w tym to, czy twierdzenia są oparte na solidnych podstawach, i podejmują niezbędne kroki, w tym przeprowadzanie kontroli i przesłuchań podmiotów i podmiotów handlowych, w celu wykrycia potencjalnych przypadków nieprzestrzegania niniejszego rozporządzenia oraz, w stosownych przypadkach, wprowadzają środki tymczasowe na podstawie art. 23, aby zapobiec wprowadzaniu do obrotu lub udostępnianiu na rynku i wywozowi odnośnych produktów objętych dochodzeniem.

3. W ciągu 30 dni od otrzymania uzasadnionego zastrzeżenia, jeżeli prawo krajowe nie stanowi inaczej, właściwy organ informuje osoby określone w ust. 1, które zgłosiły uzasadnione zastrzeżenia, o podjętych w następstwie ich zgłoszenia działaniach wraz z podaniem przyczyn.

4. Bez uszczerbku dla obowiązków wynikających z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 ⁽¹⁾ państwa członkowskie przewidują środki mające na celu ochronę tożsamości osób fizycznych lub prawnych, które zgłaszają uzasadnione zastrzeżenia lub które prowadzą dochodzenia w celu sprawdzenia przestrzegania przez podmioty lub podmioty handlowe niniejszego rozporządzenia.

*Artykuł 32***Dostęp do wymiaru sprawiedliwości**

1. Każda osoba fizyczna lub prawna mająca wystarczający interes, określony zgodnie z istniejącymi krajowymi systemami środków odwoławczych, w tym w przypadku gdy takie osoby spełniają ewentualne kryteria ustanowione w prawie krajowym, w tym osoby, które zgłosiły uzasadnione zastrzeżenia zgodnie z art. 31, mają dostęp do procedur administracyjnych lub sądowych w celu kontroli legalności decyzji, aktów lub zaniechań właściwych organów na podstawie niniejszego rozporządzenia.

2. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla przepisów prawa krajowego, które regulują dostęp do wymiaru sprawiedliwości, a także dla tych, które wymagają wyczerpania administracyjnych procedur odwoławczych przed skorzystaniem z prawnej procedury sądowej.

ROZDZIAŁ 7

SYSTEM INFORMACYJNY*Artykuł 33***System informacyjny**

1. Do dnia 30 grudnia 2024 r. Komisja ustanawia i następnie utrzymuje system informacyjny zawierający oświadczenia o należytej staranności udostępniane zgodnie z art. 4 ust. 2.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz.U. L 305 z 26.11.2019, s. 17).

▼B

2. Bez uszczerbku dla spełnienia obowiązków ustanowionych w rozdziałach 2 i 3 system informacyjny zapewnia co najmniej następujące funkcje:

- a) rejestrację podmiotów i podmiotów handlowych oraz ich upoważnionych przedstawicieli w Unii; w przypadku podmiotów obejmujących odnośne produkty procedurą celną „dopuszczenia do obrotu” lub „wywozu”, numer rejestracyjny i identyfikacyjny przedsiębiorcy (numer EORI), ustanowiony na podstawie art. 9 rozporządzenia (UE) nr 952/2013, umieszcza się w ich profilu rejestrowym;
- b) rejestrację oświadczeń o należytej staranności, w tym zakomunikowanie danemu podmiotowi lub podmiotowi handlowemu numeru referencyjnego dla każdego oświadczenia o należytej staranności przedłożonego za pomocą systemu informacyjnego;
- c) udostępnianie numerów referencyjnych istniejących oświadczeń o należytej staranności zgodnie z art. 4 ust. 8 i 9;
- d) w miarę możliwości konwersję danych z odpowiednich systemów w celu określenia geolokalizacji;
- e) rejestrację wyników kontroli oświadczeń o należytej staranności;
- f) połączenie z organami celnymi za pośrednictwem unijnego środowiska jednego okienka w dziedzinie cel, zgodnie z art. 28, m.in. w celu umożliwienia dokonywania powiadomień i składania wniosków, o których mowa w art. 26 ust. 6–9;
- g) przekazywanie istotnych informacji – w tym wyników kontroli – wspomagających tworzenie profili ryzyka do celów planu kontroli, o którym mowa w art. 16 ust. 5, tworzenie profili ryzyka podmiotów, podmiotów handlowych oraz odnośnych towarów i odnośnych produktów w celu identyfikacji – w oparciu o techniki elektronicznego przetwarzania danych – podmiotów i podmiotów handlowych, które mają zostać poddane kontroli, o której mowa w art. 16 ust. 5, oraz odnośnych produktów, które mają zostać poddane kontroli przez właściwe organy;
- h) ułatwianie wsparcia administracyjnego i współpracy między właściwymi organami oraz między właściwymi organami a Komisją w zakresie wymiany informacji i danych;
- i) wspieranie komunikacji między właściwymi organami a podmiotami i podmiotami handlowymi do celów wykonania niniejszego rozporządzenia, w tym, w stosownych przypadkach, poprzez wykorzystanie cyfrowych narzędzi zarządzania dostawami.

3. Komisja ustanawia, w drodze aktów wykonawczych, przepisy dotyczące funkcjonowania systemu informacyjnego na podstawie niniejszego artykułu, w tym przepisy dotyczące ochrony danych osobowych i wymiany danych z innymi systemami informatycznymi. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 36 ust. 2.

4. Komisja zapewnia dostęp do tego systemu informacyjnego organom celnym, właściwym organom, podmiotom i podmiotom handlowym oraz, w stosownych przypadkach, ich upoważnionym przedstawicielom, zgodnie z ich odpowiednimi obowiązkami wynikającymi z niniejszego rozporządzenia.

▼B

5. Zgodnie z unijną polityką otwartych danych Komisja zapewnia szerszemu gronu odbiorców dostęp do kompletnych, zanonimizowanych zbiorów danych systemu informacyjnego w otwartym formacie nadającym się do odczytu maszynowego i zapewniającym interoperacyjność, ponowne wykorzystanie i dostępność.

ROZDZIAŁ 8**PRZEGLĄD***Artykuł 34***Przegląd**

1. Nie później niż do dnia 30 czerwca 2024 r. Komisja przedstawi ocenę skutków wraz z, w stosownych przypadkach, wnioskiem ustawodawczym mającym na celu rozszerzenie zakresu niniejszego rozporządzenia na inne grunty zalesione. Ocena obejmuje między innymi datę graniczną, o której mowa w art. 2, w celu zminimalizowania wkładu Unii w przekształcanie i degradację ekosystemów naturalnych. Przegląd obejmuje ocenę wpływu odnośnych towarów na wylesianie i degradację lasów.

2. Nie później niż do dnia 30 czerwca 2025 r. Komisja przedstawi ocenę skutków wraz z, w stosownych przypadkach, wnioskiem ustawodawczym mającym na celu rozszerzenie zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia na inne ekosystemy naturalne, w tym na inne tereny zasobne w węgiel pierwiastkowy i o wysokiej wartości różnorodności biologicznej, takie jak użytki zielone, torfowiska i tereny podmokłe. Ocena obejmuje potencjalną ekspansję ekosystemu, w tym na podstawie daty granicznej, o której mowa w art. 2, w celu zminimalizowania wkładu Unii w przekształcanie i degradację ekosystemów naturalnych. Przegląd dotyczy również potrzeby i wykonalności rozszerzenia zakresu niniejszego rozporządzenia na kolejne towary, w tym kukurydzę. Przegląd obejmuje ocenę wpływu odnośnych towarów na wylesianie i degradację lasów, na podstawie dowodów naukowych, i uwzględnia zmiany w konsumpcji.

3. Ocena skutków, o której mowa w ust. 2, obejmuje również ocenę, czy należy zmienić lub rozszerzyć wykaz odnośnych produktów wymienionych w załączniku I, aby zapewnić włączenie do tego wykazu najistotniejszych odnośnych produktów, które zawierają odnośne towary, były nimi karmione lub zostały wytworzone przy ich użyciu. W ocenie tej szczególną uwagę zwraca się na ewentualne włączenie biopaliw (kod HS 382600) do załącznika I.

4. W ocenie skutków, o której mowa w ust. 2 ocenia się również rolę instytucji finansowych w zapobieganiu przepływowi finansowemu przyczyniającym się bezpośrednio lub pośrednio do wylesiania i degradacji lasów oraz ocenia się potrzebę ustanowienia w aktach prawnych Unii wszelkich szczególnych obowiązków instytucji finansowych w tym zakresie, z uwzględnieniem wszelkich stosownych obowiązujących przepisów horyzontalnych i sektorowych.

5. Komisja może przyjmować akty delegowane zgodnie z art. 35 w celu zmiany załącznika I w odniesieniu do kodów CN odnośnych produktów, które zawierają odnośne towary, były nimi karmione lub zostały wytworzone przy ich użyciu.

▼B

6. Do dnia 30 czerwca 2028 r., a następnie nie rzadziej niż co pięć lat, Komisja przeprowadzi ogólny przegląd niniejszego rozporządzenia i przedstawi sprawozdanie dla Parlamentu Europejskiego i Rady, w stosownych przypadkach wraz z wnioskiem ustawodawczym. Pierwsze ze sprawozdań będzie zawierało w szczególności opartą na szczegółowych badaniach ocenę:

- a) potrzeby i wykonalności dodatkowych ułatwień w handlu – a w szczególności w przypadku krajów najsłabiej rozwiniętych, na które niniejsze rozporządzenie ma duży wpływ, i krajów lub ich części sklasyfikowanych jako kraje o standardowym lub wysokim ryzyku – aby wspierać osiągnięcie celów niniejszego rozporządzenia;
- b) wpływu niniejszego rozporządzenia na rolników, w szczególności drobnych producentów rolnych, ludność rdzenną i społeczności lokalne oraz ewentualnej potrzeby dodatkowego wsparcia w celu przejścia na zrównoważone łańcuchy dostaw oraz ułatwienia drobnym producentom rolnym wypełniania wymogów niniejszego rozporządzenia;
- c) kwestii dalszego rozszerzenia definicji „degradacji lasów” na podstawie dogłębnej analizy i z uwzględnieniem postępów poczynionych w międzynarodowych dyskusjach na ten temat;
- d) progu obowiązkowego używania wieloboków, o których mowa w art. 2 pkt 28, z uwzględnieniem jego wpływu na przeciwdziałanie wylesianiu i degradacji lasów;
- e) zmian w strukturze handlu odnośnymi towarami i odnośnymi produktami objętymi zakresem niniejszego rozporządzenia, gdy te zmiany mogłyby wskazywać na praktykę omijania przepisów;
- f) oceny skuteczności przeprowadzonych kontroli w celu zapewnienia zgodności odnośnych towarów i odnośnych produktów udostępnianych na rynku lub z niego wywożonych z art. 3.

ROZDZIAŁ 9

PRZEPISY KOŃCOWE

*Artykuł 35***Wykonywanie przekazanych uprawnień**

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 34 ust. 5, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 29 czerwca 2023 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż sześć miesięcy przed końcem tego pięcioletniego okresu. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 34 ust. 5, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.

▼B

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami ustanowionymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.

5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 34 ust. 5 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

*Artykuł 36***Procedura komitetowa**

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽¹⁾.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011, z uwzględnieniem jego art. 11.

▼M1*Artykuł 37***Uchylenie**

1. Rozporządzenie (UE) nr 995/2010 traci moc ze skutkiem od dnia 30 grudnia 2025 r.

2. Rozporządzenie (UE) nr 995/2010 ma jednak nadal zastosowanie do dnia 31 grudnia 2028 r. do drewna i produktów z drewna określonych w art. 2 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 995/2010, które zostały wyprodukowane przed dniem 29 czerwca 2023 r. i wprowadzone do obrotu od dnia 30 grudnia 2025 r.

3. Na zasadzie odstępstwa od art. 1 ust. 2 niniejszego rozporządzenia drewno i produkty z drewna określone w art. 2 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 995/2010, które zostały wyprodukowane przed dniem 29 czerwca 2023 r. i wprowadzone do obrotu od dnia 31 grudnia 2028 r., muszą być zgodne z art. 3 niniejszego rozporządzenia.

▼B*Artykuł 38***Wejście w życie i data rozpoczęcia stosowania**

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

▼M1

2. Z zastrzeżeniem ust. 3 niniejszego artykułu, art. 3–13, art. 16–24 oraz art. 26, 31 i 32 stosuje się od dnia 30 grudnia 2025 r.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

▼ M1

3. Z wyjątkiem produktów objętych załącznikiem do rozporządzenia (UE) nr 995/2010, w odniesieniu do podmiotów, które do dnia 31 grudnia 2020 r. były utworzone jako mikroprzedsiębiorstwa lub małe przedsiębiorstwa na podstawie, odpowiednio, art. 3 ust. 1 lub 2 dyrektywy 2013/34/UE, artykuły, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, stosuje się od dnia 30 czerwca 2026 r.

▼ B

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.



ZAŁĄCZNIK I

Oдноśne towary i одноśne produkty, o których mowa w art. 1

Następująca tabela stanowi wykaz towarów sklasyfikowanych w Nomenklaturze scalonej przedstawionej w załączniku I do rozporządzenia (EWG) nr 2658/87, o których mowa w art. 1 niniejszego rozporządzenia.

Z wyjątkiem produktów ubocznych procesu wytwarzania, w przypadku gdy w procesie tym użyto materiału niebędącego odpadem w rozumieniu art. 3 pkt 1) dyrektywy 2008/98/WE, niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do towarów, jeżeli są one produkowane w całości z materiału, który zakończył swój cykl życia i w innym przypadku pozbyto by się go jako odpadu w rozumieniu art. 3 pkt 1) tej dyrektywy.

Oдноśny towar	Oдноśne produkty
Bydło	0102 21 0102 29 Bydło żywe ex 0201 Mięso z bydła, świeże lub schłodzone ex 0202 Mięso z bydła, zamrożone ex 0206 10 Jadalne podroby z bydła, świeże lub schłodzone ex 0206 22 Jadalne wątroby z bydła, zamrożone ex 0206 29 Jadalne podroby z bydła (z wyłączeniem języków i wątróbek), ex 1602 50 Pozostałe mięso, podroby, krew z bydła, przetworzone lub zakonserwowane ex 4101 Skóry i skórki bydlęce, surowe (świeże lub solone, suszone, wapnione, piklowane lub inaczej konserwowane, ale niegarbowane, niewyprawione na pergamin lub dalej nieprzetworzone), nawet odwłoszone lub dwojone ex 4104 Skóry i skórki garbowane lub „crust” bydlęce, bez włosa, nawet dwojone, ale dalej nieprzetworzone ex 4107 Skóra wyprawiona dalej przetworzona po garbowaniu lub kondycjonowaniu, włączając skórę wyprawioną na pergamin, bez włosa, nawet dwojona, inna niż skóra w pozycji 4114
Kakao	1801 Ziarna kakao, całe lub łamane, surowe lub palone 1802 Łuski kakao, łupiny, osłonki i pozostałe odpady kakao 1803 Pasta kakaowa, nawet odtłuszczona 1804 Masło, tłuszcz i olej, kakaowe 1805 Proszek kakaowy, niezawierający dodatku cukru lub innego środka słodzącego 1806 Czekolada i pozostałe przetwory spożywcze zawierające kakao
Kawa	0901 Kawa, nawet palona lub bezkofeinowa; łupinki i łuski kawy; substytuty kawy zawierające kawę w każdej proporcji

▼ B

Oдноśny towar	Oдноśne produkty
Palma olejowa	1207 10 Orzechy palmowe i jądra 1511 Olej palmowy i jego frakcje, nawet rafinowany, ale niemodyfikowany chemicznie 1513 21 Olej surowy z ziaren palmowych lub olej babassu oraz ich frakcje, nawet rafinowane, ale niemodyfikowane chemicznie 1513 29 Olej z ziaren palmowych lub olej babassu (inny niż surowy) oraz ich frakcje, nawet rafinowane, ale niemodyfikowane chemicznie 2306 60 Makuchy i inne pozostałości stałe z orzechów palmowych lub ich jąder, nawet mielone lub w postaci granulek, pozostałe z ekstrakcji orzechów palmowych lub ich jąder, tłuszczów lub olejów ex 2905 45 Gliceryna o czystości 95 % lub wyższej (obliczona na podstawie masy suchego produktu) 2915 70 Kwas palmitynowy, kwas stearynowy, ich sole i estry 2915 90 Nasycone alifatyczne kwasy monokarboksylowe, ich bezwodniki, halogenki, nadtlenki i nadtlenukwasy; ich fluorowcowane, sulfonowane, nitrowane lub nitrozowane pochodne (z wyłączeniem kwasu mrówkowego, kwasu octowego, kwasu mono-, di- lub trichlorooctowego, kwasu propionowego, kwasu butanowego, kwasu pentanowego, kwasu palmitynowego, kwasu stearynowego, ich soli i estrów i bezwodnika octowego) 3823 11 Kwas stearynowy, przemysłowy 3823 12 Kwas oleinowy, przemysłowy 3823 19 Przemysłowe monokarboksylowe kwasy tłuszczowe; kwaśne oleje z rafinacji (z wył. kwasu stearynowego, kwasu oleinowego i kwasów tłuszczowych oleju talowego) 3823 70 Przemysłowe alkohole tłuszczowe
Kauczuk	4001 Naturalny kauczuk, balata, gutaperka, guayule, chicle i podobne żywice naturalne; w formach podstawowych lub w płytach, arkuszach lub taśmach ex 4005 Mieszanki kauczukowe (gumowe), niewulkanizowane, w formach podstawowych lub w płytach, arkuszach lub taśmach ex 4006 Kauczuk niewulkanizowany w innych formach (na przykład pręty, rury i kształtowniki) oraz artykuły (na przykład krążki i pierścienie) ex 4007 Nić i sznurek, gumowe ex 4008 Płyty, arkusze, taśmy, pręty i kształtowniki, z gumy, innej niż ebonit ex 4010 Pasy lub taśmy, przenośnikowe lub napędowe, z gumy ex 4011 Opony pneumatyczne, nowe, gumowe

▼B

Odnosny towar	Odnosne produkty
	ex 4012 Opony pneumatyczne bieżnikowane lub używane, gumowe; opony pełne lub z poduszką powietrzną, bieżniki opon, ochraniacze dętek, gumowe ex 4013 Dętki gumowe ex 4015 Artykuły odzieżowe i dodatki odzieżowe (włącznie z rękawiczkami, mitenkami i rękawicami z jednym palcem), dowolnego przeznaczenia, z gumy innej niż ebonit ex 4016 Pozostałe artykuły z gumy innej niż ebonit, gdzie indziej niewymienione w rozdziale 40 ex 4017 Ebonit we wszystkich postaciach, włączając odpady i złom; wyroby z ebonitu
Soja	1201 Nasiona soi, nawet łamane 1208 10 Mąka i mączka z nasion soi 1507 Olej sojowy i jego frakcje, nawet rafinowane, ale niemodyfikowane chemicznie 2304 Makuchy i inne pozostałości stałe, nawet mielone lub w postaci granulek, pozostałe z ekstrakcji oleju sojowego
Drewno	4401 Drewno opałowe w postaci kłód, szczap, gałęzi, wiązek chrustu lub w podobnych postaciach; drewno w postaci wiórów lub kawałków; trociny, odpady i ścinki drewniane, nawet aglomerowane w kłody, brykiety, granulki lub w podobne postacie 4402 Węgiel drzewny, (włączając węgiel drzewny z łupin lub orzechów), nawet aglomerowany 4403 Drewno surowe, nawet pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione 4404 Obręcze drewniane; żerdzie rozszczepione; pale, paliki i kołki z drewna, zastrzone, ale nieprzetarte wzdłużnie; tyczki drewniane, zgrubnie przycięte, ale nietoczone, niewygięte lub w inny sposób obrobione, nadające się do produkcji lasek, parasoli, rękojeści do narzędzi lub tym podobne; wióry i tym podobne 4405 Wełna drzewna; mączka drzewna 4406 Podkłady kolejowe lub tramwajowe, z drewna 4407 Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, nawet strugane, szlifowane lub łączone stykowo, o grubości przekraczającej 6 mm 4408 Arkusze na forniry (włącznie z otrzymanymi przez cięcie drewna warstwowego), na sklejkę lub na podobne drewno warstwowe i inne drewno, przetarte wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, nawet strugane, szlifowane, łączone na długość lub łączone stykowo, o grubości nieprzekraczającej 6 mm 4409 Drewno (włącznie z klepkami i listwami na parkiet, niepołączonymi), kształtowane w sposób ciągły (z wypustem, rowkiem, ze ściętymi krawędziami, zaokrąglone, ze złączami w jaskółczy ogon i tym podobne) wzdłuż dowolnej krawędzi, końców lub powierzchni, nawet strugane, szlifowane lub łączone stykowo

▼B

Odnosny towar	Odnosne produkty
	4410 Płyta wiórowa, płyta o wiórach zorientowanych („oriented strand board” OSB) i podobna płyta (na przykład płyta płatkowa (płyta ze średniodużych wiórów „waferboard”)) z drewna lub pozostałych zdrewniałych materiałów, nawet aglomerowanych żywicami lub innymi organicznymi substancjami wiążącymi 4411 Płyta pilśniowa, z drewna lub pozostałych zdrewniałych materiałów, nawet związana za pomocą żywic lub innych substancji organicznych 4412 Sklejka, płyty fornirowane i podobne drewno warstwowe 4413 Drewno utwardzone w postaci bloków, płyt, desek lub kształtowników profilowanych 4414 Ramy do obrazów, fotografii, luster lub podobnych przedmiotów, drewniane ►C1 4415 Skrzynie, pudła, klatki, bębny i podobne opakowania, z drewna; bębny do kabli, z drewna; palety, palety skrzyniowe i pozostałe platformy załadunkowe, z drewna; nadstawki do palet płaskich, z drewna (z wyłączeniem materiałów opakowaniowych, stosowanych wyłącznie jako materiał opakowaniowy w celu wzmocnienia, ochrony lub transportu innych produktów wprowadzanych na rynek) ◄ 4416 Beczki, baryłki, kadzie, cebry i pozostałe wyroby bednarskie oraz ich części, z drewna, włącznie z klepkami 4417 Narzędzia, oprawy narzędzi, rękojeści narzędzi, oprawy lub trzonki miotel, szczotek i pędzli, z drewna; kopyta lub prawidła do obuwia, z drewna 4418 Wyroby stolarskie i ciesielskie dla budownictwa, z drewna, włącznie z drewnianymi płytami komórkowymi, połączonymi płytami podłogowymi, dachówkami i gontami 4419 Naczynia stołowe i naczynia kuchenne, z drewna 4420 Intarsje i mozaiki, z drewna; kasety i szkatułki na biżuterię lub sztucce i podobne artykuły, z drewna; statuetki i pozostałe ozdoby, z drewna; drewniane artykuły meblarskie nieobjęte działem 94 4421 Pozostałe artykuły z drewna Ścier z drewna i papier określone w rozdziałach 47 i 48 Nomenklatury scalonej, z wyjątkiem produktów z bambusa i produktów z odzysku (makulatura i odpady) 49 Książki, gazety, obrazki i pozostałe drukowane wyroby przemysłu poligraficznego, manuskrypty, maszynopisy i plany, z papieru ex 9401 Siedzenia (inne niż te objęte pozycją 9402), nawet zmieniane w łóżka, oraz ich części, z drewna 9403 30, 9403 40, 9403 50, 9403 60 i 9403 91 Meble drewniane, i ich części 9406 10 Budynki prefabrykowane z drewna



ZAŁĄCZNIK II

Oświadczenie o należytej staranności

Informacje, które należy podać w oświadczeniu o należytej staranności zgodnie z art. 4 ust. 2:

1. Nazwa podmiotu, jego adres oraz, w przypadku odnośnych towarów i odnośnych produktów wprowadzanych na rynek lub opuszczających go, numer rejestracyjny i identyfikacyjny przedsiębiorcy (numer EORI) zgodnie z art. 9 rozporządzenia (UE) nr 952/2013.
2. Kod systemu zharmonizowanego, opis tekstowy, w tym nazwa handlowa, a także, w stosownych przypadkach, pełna nazwa naukowa, oraz ilość odnośnego produktu, który podmiot ma zamiar wprowadzić do obrotu lub którego wywozu ma dokonać. Dla odnośnych produktów wprowadzanych na rynek lub go opuszczających ilość ma być wyrażona jako masa netto w kilogramach oraz, w stosownych przypadkach, w uzupełniających jednostkach miary określonych w załączniku I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 dla wskazanego kodu systemu zharmonizowanego, lub we wszystkich innych przypadkach ilość ma być wyrażona jako masa netto lub, w stosownych przypadkach jako objętość lub liczba jednostek. Uzupełniająca jednostka miary ma zastosowanie, jeżeli jest ona konsekwentnie podana dla wszystkich możliwych podpozycji danego kodu systemu zharmonizowanego, o którym mowa w oświadczeniu o należytej staranności.
3. Kraj produkcji i geolokalizacja wszystkich działek, na których wyprodukowano odnośne towary. W przypadku odnośnych produktów zawierających lub wytworzonych przy wykorzystaniu bydła oraz w przypadku takich odnośnych produktów, które były karmione odnośnymi produktami, geolokalizacja odnosi się do wszystkich zakładów, w których trzymano to bydło. W przypadku gdy odnośny produkt zawiera towary wyprodukowane na różnych działkach lub został wyprodukowany z użyciem takich towarów, podaje się geolokalizację wszystkich działek zgodnie z art. 9 ust. 1 lit. d).
4. Dla podmiotów odnoszących się do istniejącego oświadczenia o należytej staranności na podstawie art. 4 ust. 8 i 9, numer referencyjny takiego oświadczenia o należytej staranności.
5. Tekst: „Przedstawiając niniejsze oświadczenie o należytej staranności, podmiot potwierdza, że zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2023/1115 zachowano należytą staranność i nie stwierdzono żadnego ryzyka lub stwierdzono jedynie znikome ryzyko, że odnośne produkty są niezgodne z art. 3 lit. a) lub b) tego rozporządzenia.”.
6. Podpis w następującym formacie:

„Podpisano w imieniu:

Data:

Imię i nazwisko oraz stanowisko: Podpis:”.